

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2023

***ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ***

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ.....	4
2. ΟΡΑΜΑ.....	4
3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ.....	4
4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023 ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	5
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΔΡΑΚΩΝ.....	5
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 1: «ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ»	5
Ανάπτυξη Διεθνών Σχέσεων.....	5
Δημιουργία και συντονισμός πολιτικής και νομοθετικού πλαισίου	6
Παρακολούθηση και εποπτεία δραστηριοτήτων υδρογονανθράκων	6
Ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων του Δημόσιου Τομέα σε θέματα Υδρογονανθράκων	7
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	8
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 2: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	8
Ανοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού	8
Δημιουργία των απαραίτητων ενεργειακών υποδομών.....	9
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 3 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΠΕ)	10
Αξιοποίηση του εθνικού δυναμικού ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ) και των Εγχώριων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)	12
Ευάλωτοι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και μέτρα για την προστασία τους	15
Σχέδια Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ)	16
Σχέδιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για ιδία κατανάλωση	19
Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας	20
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	23
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	23
Σχεδιασμός και Εφαρμογή Σχεδίων Χορηγιών	23
Υλοποίηση δράσεων προώθησης της επιχειρηματικότητας	25
Αποτελεσματική λειτουργία και διαχείριση Βιομηχανικών Περιοχών και Βιοτεχνικές/Βιομηχανικές Ζώνες.....	26
Διευκόλυνση της λειτουργίας της Εσωτερικής Αγοράς	27
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	29

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 5: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	29
<i>Δράσεις για την Ενδυνάμωση της Εξαγωγικής Επίδοσης των Κυπριακών Επιχειρήσεων</i>	<i>30</i>
<i>Λειτουργία Μονάδας Διαχείρισης Εμπορικών Σημάτων</i>	<i>35</i>
<i>Εμπορική Πολιτική και Διμερείς Σχέσεις</i>	<i>35</i>
<i>Εφαρμογή της Νομοθεσίας για την Έκδοση Αδειών Εξαγωγής για Στρατηγικά Είδη</i>	<i>36</i>
ΤΜΗΜΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ	38
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 6: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	38
<i>Διαχείριση της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής περιουσίας</i>	<i>41</i>
<i>Διαχείριση της διαδικασίας των Σχεδίων Διακανονισμού</i>	<i>41</i>
<i>Έσοδα</i>	<i>41</i>
ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ	44
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 7: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΗΣΙΑΣ	44
<i>Κλάδος Εταιρειών</i>	<i>45</i>
<i>Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας</i>	<i>47</i>
<i>Έσοδα</i>	<i>52</i>
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	53
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 8: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	53
<i>Επιβολή δικαιωμάτων των καταναλωτών</i>	<i>53</i>
<i>Ενίσχυση της ασφάλειας των καταναλωτών</i>	<i>57</i>
<i>Βελτίωση της πληροφόρησης και εκπαίδευσης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων</i>	<i>59</i>
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	64
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 8: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ	64
<i>ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ</i>	<i>65</i>
<i>ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ</i>	<i>66</i>
<i>ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ</i>	<i>68</i>
<i>ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ</i>	<i>71</i>
5. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	73

1. ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικών στους τομείς της ενέργειας, του εμπορίου, της βιομηχανίας και τεχνολογίας καθώς και της προστασίας των καταναλωτών, με σκοπό την ορθολογική αξιοποίηση των ενεργειακών μας πόρων, τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της Κύπρου, την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών και της εξοικονόμησης ενέργειας, την προώθηση της κυκλικής οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικής ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας, τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση των επενδύσεων και την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών

2. ΟΡΑΜΑ

Να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό ενεργειακό κέντρο στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και παράλληλα οι τομείς του εμπορίου, των υπηρεσιών, της βιομηχανίας και της επιχειρηματικότητας να αποτελέσουν πυλώνες στήριξης της αειφόρου ανάπτυξης της οικονομίας και της ευημερίας του συνόλου των πολιτών.

3. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

Βέλτιστη αξιοποίηση των υδρογονανθράκων.

Δημιουργία μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού.

Προώθηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας & εξοικονόμηση ενέργειας.

Ενίσχυση επιχειρηματικότητας & ανταγωνιστικότητας.

Προώθηση εξωστρέφειας κυπριακών επιχειρήσεων.

Ενίσχυση της ανθεκτικότητας νοικοκυριών & επιχειρήσεων.

Προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Προστασία των καταναλωτών.

Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και βελτίωση της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου.

4. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023 ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 1: «ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ»

Η ανακάλυψη και η βέλτιστη και βιώσιμη αξιοποίηση των υδρογονανθρακικών πόρων της Κύπρου αποτελεί τον στρατηγικό στόχο της Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων. Η υλοποίηση του στρατηγικού αυτού στόχου επιτυγχάνεται μέσω προώθησης της εξερεύνησης για υδρογονάνθρακες με τη χορήγηση ανάλογων αδειών σε ερευνητικά τεμάχια εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ) της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε φορείς που κατέχουν την τεχνογνωσία εξερεύνησης υδρογονανθράκων σε βαθιές θάλασσες.

Η ανάπτυξη του τομέα των υδρογονανθράκων στην Κύπρο αναμένεται να συμβάλει στην προσέλκυση επενδύσεων, στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε όλη την αλυσίδα της βιομηχανίας, ενισχύοντας περαιτέρω την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Το φυσικό αέριο είναι το καύσιμο κλειδί για την ενεργειακή μετάβαση στην πράσινη ενέργεια και στην κυκλική οικονομία στα επόμενα 20-30 χρόνια, όπου αναμένεται η εφαρμογή του μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών άνθρακα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επομένως, η προώθηση της εξερεύνησης για φυσικό αέριο, παράλληλα με την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της τεχνολογίας παραγωγής υδρογόνου, είναι ουσιώδους σημασίας για την Κύπρο.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Υδρογονανθράκων αφορούν στις υπεράκτιες δραστηριότητες και υποδομές υδρογονανθράκων, περιλαμβανομένων των χορηγήσεων αδειών και της παρακολούθησης και εποπτείας των Συμβολαίων Έρευνας και Αναλογικού Καταμερισμού Παραγωγής που συνήψε η Κυπριακή Δημοκρατία με τους αδειούχους φορείς.

Ανάπτυξη Διεθνών Σχέσεων

Η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, στοχεύει στην ενδυνάμωση του γεωστρατηγικού ρόλου της Κύπρου στην περιοχή μέσω: (α) της προώθησης σταθερού επενδυτικού κλίματος και κατ' επέκταση επενδύσεων στον τομέα των υδρογονανθράκων, (β) της συμμετοχής και διοργάνωσης σεμιναρίων και συναντήσεων με άλλες χώρες για θέματα εξερεύνησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, και (γ) της ενεργού συμμετοχής στην πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δημιουργία της Euro-Mediterranean Gas Platform (EMGP).

Τα τελευταία χρόνια η Κυπριακή Δημοκρατία, στο πλαίσιο της εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής της, προώθησε διμερείς, τριμερείς και τετραμερείς συμφωνίες, οι οποίες περιλαμβάνουν και θέματα συνεργασίας στον τομέα των υδρογονανθράκων, με χώρες όπως η Ελλάδα, το Ισραήλ, η Ιταλία, η Αίγυπτος, ο Λίβανος, η Ιορδανία, η Παλαιστίνη και οι ΗΠΑ.

Δημιουργία και συντονισμός πολιτικής και νομοθετικού πλαισίου

Ο τομέας της αναζήτησης, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων ρυθμίζεται από τους περί Υδρογονανθράκων (Αναζήτηση, Έρευνα και Εκμετάλλευση) Νόμους του 2007 έως 2015 και των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων Κανονισμών του 2007 έως 2019, οι οποίοι εφαρμόζονται και εντός της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η πιο πάνω νομοθεσία ενσωματώνει μεταξύ άλλων τις διατάξεις της Οδηγίας 94/22/ΕΚ για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων, στην Κυπριακή έννομη τάξη.

Οι δραστηριότητες αναζήτησης, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων υπόκεινται επίσης στην εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την υγεία και την ασφάλεια.

Η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές για παρακολούθηση της εφαρμογής της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, καθώς και για τον εκσυγχρονισμό της, όπου αυτό κριθεί αναγκαίο.

Παρακολούθηση και εποπτεία δραστηριοτήτων υδρογονανθράκων

Η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων δίνει ιδιαίτερη σημασία στην παρακολούθηση της τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων των αδειούχων εταιρειών καθώς και την εποπτεία υλοποίησης των προγραμμάτων αναζήτησης, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Η συγκεκριμένη δράση μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνει:

- Έλεγχο, αξιολόγηση και έγκριση ετήσιων προγραμμάτων εργασιών και των αντίστοιχων προϋπολογισμών των αδειούχων για τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, με τη συμβολή εξειδικευμένων συμβούλων.
- Αξιολόγηση και έγκριση των Σχεδίων Ανάπτυξης και Παραγωγής των κοιτασμάτων στην Κυπριακή ΑΟΖ που υποβάλλουν οι Αδειούχοι και παρακολούθηση των σχετικών εργασιών με τη συμβολή εξειδικευμένων συμβούλων.
- Συμμετοχή σε διαχειριστικές / συντονιστικές επιτροπές των συμβολαίων.
- Προώθηση βέλτιστων τρόπων αξιοποίησης των υδρογονανθρακικών πόρων της ΑΟΖ της Κύπρου.
- Αξιολόγηση των γεωλογικών / γεωφυσικών δεδομένων που λαμβάνονται από αδειούχους με τη χρήση κατάλληλης υποδομής / λογισμικών ή/και τη συμβολή εξειδικευμένων συμβούλων.
- Παρακολούθηση των δραστηριοτήτων εμπορίας υδρογονανθράκων με την Εταιρεία Υδρογονανθράκων Κύπρου Λτδ (ΕΥΚ) και ετοιμασία οικονομικών μοντέλων εμπορευματοποίησης δυνητικών κοιτασμάτων.

- Οργάνωση και διαχείριση Γύρων Αδειοδότησης Ερευνητικών Τεμαχίων εντός της ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μεταξύ άλλων, κατά το 2023, προωθήθηκαν τα ακόλουθα:

- Προγραμματισμός και παρακολούθηση γεώτρησης αξιολόγησης στο κοίτασμα φυσικού αερίου Αφροδίτη (Α3) Μάιος – Ιούλιος 2023.
- Προγραμματισμός και παρακολούθηση γεώτρησης αξιολόγησης στο κοίτασμα φυσικού αερίου Κρόνος (Cronos – 2) Νοέμβριος 2023 – Ιανουάριος 2024.
- Αξιολόγηση των υποβληθεισών από τον Αδειούχο τροποποιήσεων επί του εγκεκριμένου Σχεδίου Ανάπτυξης και Παραγωγής του κοιτάσματος Αφροδίτη.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων του Δημόσιου Τομέα σε θέματα Υδρογονανθράκων

Η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων καλείται να χειριστεί θέματα αναφορικά με την ερμηνεία, διαχείριση και αποθήκευση ευαίσθητων δεδομένων για τα οποία απαιτείται εξειδικευμένη υποδομή σε τεχνολογία και εκπαιδευμένο προσωπικό.

Επιπρόσθετα, για να μπορέσει το εγχώριο ανθρώπινο δυναμικό να υποστηρίξει την αναδυόμενη αγορά φυσικού αερίου στην Κύπρο, απαιτείται η απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων. Η Υπηρεσία Υδρογονανθράκων αξιολογεί τις ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό και αναπτύσσει τα απαιτούμενα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης προς επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2023 καταβλήθηκαν χορηγίες σε ερευνητικά προγράμματα και 47 υποτροφίες σε φοιτητές για προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων και διδακτορικών, για σπουδές σε κλάδους σχετικούς με τους υδρογονάνθρακες, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γενικότερα την ενεργειακή μετάβαση.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κατά το 2023, οι κύριες επιδιώξεις της Υπηρεσίας Ενέργειας, ήταν η δημιουργία μιας βιώσιμης και ανταγωνιστικής αγοράς ενέργειας, η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας της οικονομίας και η αξιοποίηση των εγχώριων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), με σκοπό την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα.

Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, προωθήθηκε η υλοποίηση σειράς δράσεων όσον αφορά την εσωτερική αγορά ενέργειας, την ετοιμασία του απαραίτητου νομοθετικού πλαισίου σε σχέση με το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού και την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, την έλευσης φυσικού αερίου και τη δημιουργία αγοράς φυσικού αερίου, τη διασφάλιση της ποιότητας των πετρελαιοειδών και καυσίμων που διατίθενται στην Κυπριακή αγορά, καθώς και την προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των εναλλακτικών καυσίμων.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 2: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άνοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού

Σε ό,τι αφορά στο άνοιγμα της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού, σημειώθηκε κατά το 2023 σημαντική πρόοδος, ιδιαίτερα σε σχέση με την ψήφιση τροποποιητικών νομοσχεδίων και έγκριση Κανονισμών.

Συγκεκριμένα, στις 23 Ιουνίου 2023, τέθηκε σε ισχύ ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023, ο οποίος έδωσε το δικαίωμα στους υπαλλήλους της ΑΗΚ που επιθυμούν να παραμείνουν στον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ), όπως παραμείνουν μέλη των Ταμείων Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης, Ευημερίας και Βοηθείας της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Επιπλέον, στις 20 Οκτωβρίου 2023 η ψηφίστηκε ο περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023, δίδοντας έτσι την εξουσία στην ΑΗΚ να εκδίδει Κανονισμούς για τους υπαλλήλους της που επιθυμούν να μεταφερθούν στον ΔΣΜΚ και να καταστούν μέλη του προσωπικού του.

Επιπρόσθετα των πιο πάνω, το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του στις 18 Μαΐου 2023, ενέκρινε τα σχέδια υπηρεσίας όλων των εγκεκριμένων θέσεων του οργανογράμματος του ΔΣΜΚ, σύμφωνα με τον Κανονισμό 7 του περί Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Προσωπικού) Κανονισμών του 2022, Κ.Δ.Π. 495/22, τα οποία και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 2 Ιουνίου 2023. Τα σχέδια υπηρεσίας αφορούν στο σύνολο των 120 θέσεων στο οργανόγραμμα του ΔΣΜΚ, εκ των οποίων μέχρι 50 αναμένεται ότι θα πληρωθούν από το προσωπικό της ΑΗΚ που εργάζεται και υπηρετεί στον ΔΣΜΚ.

Πληρώθηκαν, οι δύο διευθυντικές θέσεις στον ΔΣΜΚ και οι νέοι Διευθυντές ανέλαβαν καθήκοντα την 1^η Σεπτεμβρίου 2023. Με την πρόσληψη των Διευθυντών μπορεί πλέον να συγκροτηθεί η διευρυμένη ειδική επιτροπή του ΔΣΜΚ για προώθηση των ενεργειών στελέχωσης του ΔΣΜΚ με προσωπικό.

Σύμφωνα με την Απόφαση της ΡΑΕΚ αρ. 185/2025, ημερομηνίας 29/5/2025, η έναρξη της εμπορικής λειτουργίας της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού θα γίνει την 15^η Σεπτεμβρίου 2025 με την 1^η Οκτωβρίου 2025 να έχει καθοριστεί ως η πρώτη Ημέρα Εμπορίας. Ο ΔΣΜΚ προχώρησε στη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30 Μαΐου 2025 των εγκεκριμένων από τη ΡΑΕΚ Τροποποιητικών Εκδόσεων των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού 2.0.0, 2.0.2, 2.0.4 και 2.0.5 σύμφωνα με το άρθρο 94(7) των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2021 έως 2025 (Ν.130(I) του 2021).

Δημιουργία των απαραίτητων ενεργειακών υποδομών

Η υλοποίηση του έργου Cyprus LNG Import Terminal «CyprusGas2EU στο Βασιλικό, το οποίο περιλαμβάνει την πλωτή μονάδα και τις άλλες απαραίτητες υποδομές για την έλευση υγροποιημένου φυσικού αερίου στην Κύπρο, βρίσκεται υπό εξέλιξη. Το όλο έργο θα συμβάλει στην άρση της ενεργειακής απομόνωσης της χώρας και αναμένεται να επιφέρει άμεσες μειώσεις στις τιμές του ηλεκτρισμού συμβάλλοντας στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και στην αύξηση του μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή.

Περαιτέρω, υποστηρίχθηκαν δύο Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ), ένα στον τομέα του ηλεκτρισμού και ένα δεύτερο στον τομέα του φυσικού αερίου. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το ΕΚΕ «Great Sea Interconnector», το οποίο αφορά την ηλεκτρική διασύνδεση των συστημάτων του Ισραήλ, της Κύπρου και της Ελλάδας. Τον Οκτώβριο του 2023 εγκρίθηκε από την ΕΕ η αλλαγή του Φορέα Υλοποίησης. Συγκεκριμένα, Φορέας Υλοποίησης (ΦΥ) έχει οριστεί ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Ηλεκτρικής Ενέργειας Ελλάδος (ΑΔΜΗΕ). Το έργο βρίσκεται σε εξέλιξη και ο ΦΥ έχει ήδη καταβάλει τις πρώτες πληρωμές για κατασκευή του υψηλής τεχνολογίας καλωδίου. Το δεύτερο είναι το ΕΚΕ «EastMed Pipeline», το οποίο αφορά τη σύνδεση Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας μέσω υποθαλάσσιου αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου και υδρογόνου σε μελλοντικό στάδιο.

Παράλληλα με τα πιο πάνω έργα, η Κυβέρνηση είχε λάβει κατάλληλες αποφάσεις και υλοποιεί τη δημιουργία του σύγχρονου Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού, στο οποίο ήδη έχουν μετακινηθεί / ανεγερθεί τα τερματικά εισαγωγής, αποθήκευσης και διακίνησης προϊόντων πετρελαιοειδών, συμπεριλαμβανομένου του υγραερίου και της ασφάλτου τα οποία μέχρι πρότινος δραστηριοποιούνταν στην περιοχή του παραλιακού μετώπου της Λάρνακας.

Στα πιο πάνω πλαίσια στην Υπηρεσία Ενέργειας είχε ανατεθεί συντονιστικός ρόλος αναφορικά με την παρακολούθηση των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των υποδομών κοινής ωφέλειας του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού για σκοπούς λειτουργίας της Καθοδηγητικής Επιτροπής και της Υπουργικής Επιτροπής για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού. Στα έργα που τέθηκαν χρονοδιαγράμματα, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, ο νέος Πυροσβεστικός Σταθμός Βασιλικού και η αναβάθμιση του οδικού δικτύου, καθώς και οι σχεδιασμοί για ανέγερση Ειδικού Κέντρου της Αστυνομίας, περίφραξης της περιοχής και ανέγερσης ενιαίου συστήματος πυρόσβεσης.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 3 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΧΩΡΙΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΠΕ)

Η εξοικονόμηση ενέργειας και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης αποτελούν σημαντικό άξονα της ενεργειακής πολιτικής της χώρας. Οι δράσεις στον τομέα αυτό, βασίζονται και καθοδηγούνται από τις απαιτήσεις των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών οι οποίες εφαρμόζονται πλήρως σε εθνικό επίπεδο. Οι εθνικές υποχρεώσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη λήψη μέτρων για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την παραγωγή, μεταφορά, διανομή, τη μέτρηση και τιμολόγηση και κατά την τελική χρήση ενέργειας, για ενημέρωση των πολιτών και των φορέων της αγοράς και για εκπαίδευση και πιστοποίηση των επαγγελματιών στον τομέα της ενέργειας.

Οι εθνικοί στόχοι, τα μέτρα και οι πολιτικές για την περίοδο 2021-2030, περιγράφονταν αναλυτικά στο προσχέδιο Αναθεώρησης του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ιούλιο 2023 και αφορούσαν τον τρόπο επίτευξης των εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης και ΑΠΕ όπως αυτοί επιβάλλονταν από τις αναθεωρημένες ευρωπαϊκές Οδηγίες, ως εξής.

Νέοι Στόχοι ΕΞΕ 2030	Νέοι Στόχοι ΑΠΕ 2030
Υποχρεωτικός στόχος: Σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας κατά την τελική χρήση 349 ktoe την περίοδο 2021-2030 (υποχρέωση όπως μερίδιο αυτού που αντιστοιχεί με το εθνικό ποσοστό νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή φτώχεια (15,1%) να επιτυγχάνεται με μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε ενεργειακά φτωχούς και άλλους ευπαθείς καταναλωτές). Ενδεικτικές συνεισφορές στους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας (PEC) το 2030 μέχρι 2,03 Mtoe και τελική κατανάλωση ενέργειας (FEC) το 2030 μέχρι 1,8 Mtoe. Ετήσια ενεργειακή ανακαίνιση κτιρίων στο 3% του συνολικού εμβαδού σε δημόσιους φορείς (Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα). Ετήσια μείωση της τελικής κατανάλωσης ενέργειας 1,9% στους δημόσιους φορείς (δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα) - Ενδεικτικός που μετατρέπεται σε υποχρεωτικός το 2028.	Εθνική συνεισφορά στον υποχρεωτικό στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τουλάχιστον 42,5% ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση της ΕΕ μέχρι το 2030. Ενδεικτικός στόχος για επιπρόσθετη αύξηση 2,5% του ποσοστού ΑΠΕ σε επίπεδο ΕΕ, για επίτευξη συνολικού μεριδίου ΑΠΕ 45% σε επίπεδο ΕΕ το 2030. Εθνική συνεισφορά στον στόχο της ΕΕ: 33% ΑΠΕ το 2030.

	Στόχοι ΑΠΕ στις μεταφορές: Η ποσότητα ανανεώσιμων καυσίμων και ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ που παρέχεται στον τομέα των μεταφορών να οδηγεί: σε μερίδιο ΑΠΕ στις μεταφορές τουλάχιστον 29% το 2030 ή σε μείωση της έντασης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 14,5% έως το 2030, σε σύγκριση με τη βάση αναφοράς 94g CO₂/MJ. Επιπλέον στόχοι για χρήση ελάχιστων ποσοστών προηγμένων βιοκαυσίμων και βιοαερίου και ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης (πράσινο υδρογόνο) στον τομέα των μεταφορών.
	Άλλοι επιμέρους στόχοι: Υποχρεωτικός στόχος για ετήσια αύξηση 0,8% την περίοδο 2021 με 2025 και 1,1% την περίοδο 2026 με 2030 του ποσοστού ΑΠΕ στη θέρμανση-ψύξη. Ενδεικτικός στόχος για ετήσια αύξηση 1,6% του ποσοστού χρήσης ΑΠΕ στην βιομηχανία. Συνεισφορά στον ενδεικτικό στόχο σε επίπεδο ΕΕ, για χρήση ενέργειας από ΑΠΕ στα κτίρια τουλάχιστον 49% το 2030. Υποχρεωτικός στόχος για τουλάχιστον 5% της νέας εγκατεστημένης δυναμικότητας ΑΠΕ μέχρι το 2030, να είναι από καινοτόμες τεχνολογίες

Σημειώνεται ότι το ΥΕΕΒ προχώρησε, σε συνεργασία με όλα τα συναρμόδια Υπουργεία και τους επιστημονικούς του συνεργάτες, στην ετοιμασία του προσχεδίου αναθεώρησης του ΕΣΕΚ, στο πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ «Fit for 55» και «RePowerEU». Μέσω της αναθεώρησης είχε αυξηθεί η φιλοδοξία για τη μείωση των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων και, κατ' επέκταση, η ανάγκη για περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ και για αύξηση των μέτρων ενεργειακής απόδοσης. Εντός 2024, με την υποβολή του τελικού αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, οριστικοποιήθηκαν όλοι οι εθνικοί στόχοι και τα μέτρα επίτευξής τους.

Για την επίτευξη των στόχων του 2030 και 2050, το ΥΕΕΒ, από το 2021, είχε επιταχύνει τη Στρατηγική του για ταχεία μετάβαση στην πράσινη οικονομία μέσα από σειρά μέτρων και πολιτικών. Σημαντικό ρόλο για την επιτάχυνση της στρατηγικής διαδραμάτισε και η άμεση ανάγκη για στήριξη καταναλωτών κι επιχειρήσεων λόγω των ανατιμήσεων στον ηλεκτρισμό και στην ενέργεια. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιήθηκαν εθνικοί πόροι, καθώς και πόροι από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τα Ταμεία Συνοχής της περιόδου 2021-2027, για την εφαρμογή σχεδίων χορηγιών για ενθάρρυνση της ενεργειακής απόδοσης και προώθησης των ΑΠΕ σε όλους τους τομείς (κατοικίες, επιχειρήσεις βιομηχανία, γεωργία, μεταφορές, τοπική αυτοδιοίκηση). Συνολικά για την επταετία 2021-2027 το ΥΕΕΒ εξασφάλισε ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους €370 εκατ. για να οδηγήσει την Κύπρο στην πράσινη μετάβαση.

Αξιοποίηση του εθνικού δυναμικού ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ) και των Εγχώριων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)

Στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας (ΕΞΕ), δρομολογήθηκαν πρόσθετα μέτρα και πολιτικές, με σκοπό να επιτευχθούν οι εθνικοί στόχοι και υποχρεώσεις. Την περίοδο 2021 - 2023 επιτεύχθηκε σωρευτική εξοικονόμηση ενέργειας ύψους 126,905 χιλιάδες ΤΙΠ που καλύπτει το 36,36% του υποχρεωτικού σωρευτικού στόχου ύψους 349,04 ΤΙΠ της εν λόγω περιόδου. Όσον αφορά το 15,1% του προαναφερόμενου σωρευτικού στόχου που πρέπει να επιτευχθεί με υλοποίηση μέτρων μεταξύ για νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και άλλες ευπαθείς ομάδες, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί την περίοδο 2021-2023 ισοδυναμεί με το 1,02% του στόχου. Επίσης το 2023 η πρωτογενής κατανάλωση ενέργειας ανήλθε σε 2,518 εκατομμύρια ΤΙΠ και η τελική κατανάλωση ενέργειας ανήλθε σε 1,874 εκατομμύρια ΤΙΠ. Όσον αφορά τα δημόσια κτήρια (κεντρική κυβέρνηση) το 2021, 2022 και 2023 επιτεύχθηκε εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ύψους 0,530 χιλιάδες ΤΙΠ, 0,2184 χιλιάδες ΤΙΠ και 0,2203 χιλιάδες ΤΙΠ αντίστοιχα.

Τα κυριότερα μέτρα που είχαν ενταχθεί στο προσχέδιο αναθεώρησης του ΕΣΕΚ το 2023 με σκοπό να συνεισφέρουν στους νέους πιο φιλόδοξους στόχους για την ενεργειακή απόδοση ήταν το Καθεστώς υποχρέωσης των διανομέων ενέργειας για υλοποίηση μέτρων προς όφελος των καταναλωτών, τα Σχέδια Χορηγιών Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω για ολοκληρωμένες ενεργειακές αναβαθμίσεις σε κατοικίες και επιχειρήσεις, η αντικατάσταση λαμπτήρων οδικού φωτισμού, τα Σχέδια Χορηγιών για μεμονωμένα μέτρα όπως θερμομονώσεις οροφών και αντικατάσταση οικιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης, το πολεοδομικό κίνητρο για ανέγερση ή/και ανακαίνιση κτιρίων με υψηλότερη ενεργειακή απόδοση και τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης στον δημόσιο και

ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σειρά πρόσθετων μέτρων υλοποιούνται και από άλλα αρμόδια Υπουργεία.

Στο μεταξύ, στην προσπάθεια που καταβάλλεται για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, εφαρμόστηκε και μια σειρά από υποχρεωτικά μέτρα στον τομέα των κτιρίων. Ως πιο σημαντικά αναφέρονται οι απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης για νέα κτίρια και κτίρια που ανακαινίζονται και η έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης για νέα κτίρια και κτίρια που πωλούνται ή ενοικιάζονται.

Το 2023 προωθήθηκε η αναθεώρηση της Μακροπρόθεσμης Στρατηγικής Ανακαίνισης Κτιρίων (ΜΣΑΚ) με τεχνική βοήθεια της Ε.Ε. και μέσα από εκτεταμένη διαβούλευση με φορείς, οργανισμούς και πολίτες, με στόχο τη βελτίωση του κτιριακού αποθέματος και την επίτευξη κλιματικών στόχων. Σχετικά με το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), το οποίο είναι υποχρεωτικό για ανέγερση, ανακαίνιση, πώληση ή ενοικίαση ακινήτων, μέχρι το τέλος του 2023 είχαν εκδοθεί 97.525 ΠΕΑ. Επιπλέον, μέχρι το τέλος 2023 είχαν διενεργηθεί 346 επιθεωρήσεις συστημάτων θέρμανσης και 336 επιθεωρήσεις συστημάτων κλιματισμού.

Για την προώθηση της ενεργειακής αποδοτικότητας εφαρμόστηκαν κίνητρα, όπως η Εντολή 1/2020 που παρέχει αύξηση συντελεστή δόμησης για κτίρια ενεργειακής κλάσης Α, με 1.341 βεβαιώσεις να έχουν εκδοθεί το 2023 έναντι μόλις 160 το 2018. Παράλληλα, το Καθεστώς Επιβολής Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης για πρώτη φορά εισήγαγε δεσμεύσεις εξοικονόμησης σε παρόχους ενέργειας και καυσίμων οι οποίοι το 2023 έχουν επιτύχει εξοικονομήσεις ενέργειας ύψους 19,75 ΧΤΙΠ. Σε σχέση με την υποχρέωση όπως μεγάλες επιχειρήσεις να διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους ανά τετραετία, το 2023 είχαν διενεργηθεί 100 ενεργειακοί εκ των οποίων οι 26 αφορούσαν υποχρεωτικούς ελέγχους μεγάλων επιχειρήσεων. Επίσης το 2023 διενεργήθηκε ετήσια εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού, ενισχύοντας την ενεργειακή συνείδηση των πολιτών.

Το ΥΕΕΒ ήταν επικεφαλής εταίρος στο έργο STRATENERGY, που στόχευε στην προώθηση της εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτήρια μέσω ανάπτυξης εργαλείων και πιλοτικών παρεμβάσεων. Το 2023 ολοκληρώθηκαν στην Κύπρο ενεργειακές αναβαθμίσεις στα δημοτικά μέγαλα Γεροσκήπου, Αγίου Δομετίου και Σωτήρας, καθώς και σε κτήριο του ΤΕΠΑΚ, με μέτρα όπως θερμομόνωση, LED, νέους κλιματισμούς και φωτοβολταϊκά. Ο συνολικός προϋπολογισμός ήταν €3,983 εκατ. (εκ των οποίων €1,487 εκατ. του ΥΕΕΒ), με συγχρηματοδότηση 85% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Επιπλέον το 2023 η Υπηρεσία Ενέργειας άρχισε τις εργασίες σχετικά με α) την αναθεώρηση της εθνικής περιεκτικής μελέτης του εθνικού δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης και του χάρτη θερμότητας της Κύπρου β) την αξιολόγηση των υφιστάμενων καθεστώτων πιστοποίησης ή προσόντων επαγγελματιών που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση και γ) την ετοιμασία πρότυπης διαδικασίας και πρότυπων εγγράφων διαγωνισμού για τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων και για σύναψη Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα μέσω Παρόχων Ενεργειακών Υπηρεσιών.

Η Υπηρεσία Ενέργειας, βάσει ετήσιου προγράμματος, το 2023 συνέχισε να συντονίζει τους ελέγχους για επιτήρηση της αγοράς όσον αφορά στις υποχρεώσεις για ενεργειακή σήμανση των συσκευών και των ελαστικών και τον οικολογικό σχεδιασμό.

Όσον αφορά τις ΑΠΕ, κατά το 2023 η ηλεκτροπαραγωγή από ΑΠΕ ανήλθε σε περίπου 21,5% της ετήσιας ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, έναντι 17,2% που είχε εκτιμηθεί για το 2022. Κατά το 2023 συνεχίστηκε η ένταξη εγκαταστάσεων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με την εγκατεστημένη ισχύ τους να φθάνει, περί τα τέλη του 2023, σε 158MWp των εγκαταστάσεων αιολικής παραγωγής, 638MW των εγκαταστάσεων φωτοβολταϊκής παραγωγής και 12MW των εγκαταστάσεων βιομάζας. Σε σχέση με το 2022, η εγκατεστημένη ισχύς από εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκής παραγωγής σημείωσε αξιοσημείωτη αύξηση της τάξης του 48% ενώ οι άλλες δύο κατηγορίες παρέμειναν στα επίπεδα του 2022.

Μέχρι Δεκέμβριο 2023 εγκαταστάθηκαν 52.875 φωτοβολταϊκά συστήματα για ιδιοκατανάλωση, στις κατηγορίες του net-metering, net-billing και αυτοπαραγωγής, με συνολική ισχύ περί τα 296 MW, σημειώνοντας σημαντική αύξηση 66% σε σχέση με το 2022.

Σημαντικό ρόλο στην εγκατάσταση περισσότερων ΑΠΕ έχει διαδραματίσει και η σύσταση Ενιαίας Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης και η λειτουργία ψηφιακής πλατφόρμας, η οποία παρέχει καθοδήγηση και διευκόλυνση σε επενδυτές που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην Κύπρο για υλοποίηση έργων ΑΠΕ και αποθήκευσης ενέργειας, τα οποία θα ενισχύσουν την προσπάθεια για ένταξη περισσότερων ΑΠΕ στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας.

Πρόσθετα, σημειώνεται ότι κατά το 2023 έγινε τροποποίηση του «Σχεδίου για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για Ίδια Κατανάλωση». Ενδεικτικά αναφέρεται η δημιουργία της νέας κατηγορίας «Εικονικού Συμψηφισμού Λογαριασμού» ενώ σημειώνεται και η εισαγωγή σημαντικών βελτιώσεων στις άλλες κατηγορίες του Σχεδίου όπως αυτή της δυνατότητας μεταφοράς πλεονασμάτων παραγωγής στην επόμενη περίοδο τιμολόγησης για συνολική περίοδο 12 ή 36 μηνών αναλόγως κατηγορίας, της εισαγωγής στην κατηγορία του «Εικονικού Συμψηφισμού Μετρήσεων» των οινοποιητικών επιχειρήσεων ως δικαιούχων και της αύξησης του ορίου της εγκατεστημένης ισχύς για τους γεωργούς.

Τον Φεβρουάριο του 2023 ολοκληρώθηκε η διεξαγωγή εξειδικευμένης μελέτης για το υδρογόνο, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο λήψης τεχνικής βοήθειας από την πρωτοβουλία REPowerEU, κατόπιν αιτήματος του Υπουργείου. Η εκπόνηση της μελέτης που ανατέθηκε σε κοινοπραξία με επικεφαλής την εταιρεία Trinomics, εστιάστηκε στην επιτάχυνση της διάθεσης ανανεώσιμου υδρογόνου και στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων λύσεων υδρογόνου για τις μεταφορές (βαρέα οχήματα) και τον βιομηχανικό τομέα. Τα συμπεράσματα θα αξιοποιηθούν κατά την αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα, καθώς και για τη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής της Κύπρου για το Υδρογόνο.

Ευάλωτοι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας και μέτρα για την προστασία τους

Οι κατηγορίες των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια και των ευάλωτων πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τα μέτρα για την προστασία τους, καθορίζονταν σε σχετικά Διατάγματα και Απόφαση του Υπουργού ΕΕΒ, τα οποία εκδόθηκαν στις 26/09/2023 βάσει των προνοιών του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2021 και τίθενται σε ισχύ από την 1η Νοεμβρίου 2023, ως ακολούθως:

Διατάγματα:

- Το περί καθορισμού των Κριτηρίων της Ενεργειακής Φτώχειας Διάταγμα του 2023 (Κ.Δ.Π.308/2023).
- Το περί Καθορισμού της Έννοιας των Ευάλωτων Πελατών και των Κατηγοριών των Ευάλωτων Πελατών Διάταγμα του 2023 (Κ.Δ.Π.309/2023).
- Το περί Μέτρων Αντιμετώπισης της Ενεργειακής Φτώχειας και των Μέτρων Προστασίας των Ευάλωτων Πελατών Ηλεκτρικής Ενέργειας Διάταγμα του 2023 (Κ.Δ.Π.310/2023).

Απόφαση:

Επιβολή σε όλους τους κατόχους αδειών προμήθειας ηλεκτρισμού, Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας ως ειδική διατίμηση παροχής ηλεκτρισμού για ευάλωτους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας (Κ.Δ.Π. 307/2023).

Τα μέτρα αφορούν:

- (α) Στο δικαίωμα υποβολής αίτησης για ένταξη στην ειδική οικιακή διατίμηση ηλεκτρισμού.
- (β) Στο δικαίωμα υποβολής αίτησης για ένταξη στο μέτρο της μη-αποκοπής ή επανασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας σε κρίσιμες περιόδους σε όσους από τους ευάλωτους καταναλωτές αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας.
- (γ) Στην παροχή αυξημένων οικονομικών κινήτρων μέσω της συμμετοχής σε Σχέδια Χορηγιών του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ.
- (δ) Στην παροχή αυξημένων οικονομικών κινήτρων μέσω της συμμετοχής στο Σχέδιο «Εξοικονομώ - Αναβαθμίζω στις Κατοικίες». Στο νέο Σχέδιο «Εξοικονομώ και Αναβαθμίζω στις κατοικίες», το οποίο εφαρμόστηκε κατά το 2023 με συνολικό προϋπολογισμό €50εκ., υποβλήθηκαν 159 αιτήσεις από ευάλωτους πελάτες.

Τον Ιούνιο του 2023 άρχισε η εκπόνηση μελέτης με τίτλο "Support to the Renovation Wave in Cyprus: policies to alleviate energy poverty", η οποία εκπονήθηκε από την Ernst & Young κατόπιν ανάθεσης από τη Γενική Διεύθυνση Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Reform). Σκοπός της μελέτης ήταν ο καθορισμός της ενεργειακής φτώχειας και οι δείκτες μέτρησής της για την Κύπρο, ο υπολογισμός του αριθμού των νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή φτώχεια, καθώς και η λήψη μέτρων τα οποία θα συμπεριληφθούν σε Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμησή της.

Σχέδια Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞΕ)

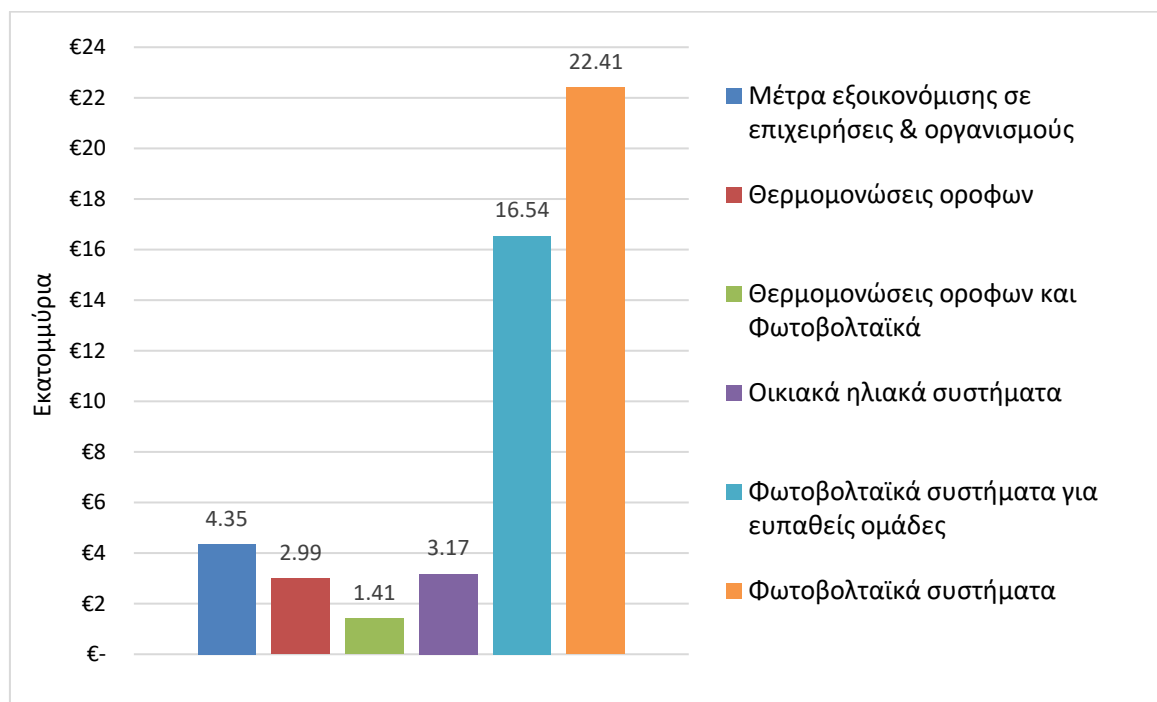
Το Ταμείο ΑΠΕ και ΕΞΕ ιδρύθηκε το 2003 και αποτελεί το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο της Κυπριακής Δημοκρατίας για την προώθηση των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας, με σκοπό την επίτευξη των δεσμευτικών στόχων της Δημοκρατίας, όπως αυτοί καθορίζονται από τη νομοθεσία και τις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες. Τα έσοδα του Ταμείου προέρχονται από την επιβολή ενεργειακής επιβάρυνσης ανά κιλοβατώρα για την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε όλους τους τελικούς χρήστες. Από τον Φεβρουάριο του 2004, όταν ξεκίνησαν τα προγράμματα επιχορηγήσεων του Ταμείου, μέχρι το τέλος του 2023 διατέθηκαν συνολικά €393.320.223 σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις και δημόσιο τομέα για επενδύσεις σε μέτρα ενεργειακής απόδοσης και ΑΠΕ. Εκτιμάται ότι €142.165.221 από τις δαπάνες για την περίοδο 2004 – 2023 χορηγήθηκαν ως επιδότηση στον κτιριακό τομέα, σε επενδύσεις όπως η θερμομόνωση, τα παράθυρα και η εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ για κλιματισμό και θέρμανση.

Από το 2008, όταν τέθηκαν σε εφαρμογή οι απαιτήσεις ελάχιστης ενεργειακής απόδοσης, το Ταμείο συνέχισε να χορηγεί μέτρα μόνο σε υφιστάμενα κτίρια και συστήματα ΑΠΕ για θέρμανση και ψύξη σε νέα και υφιστάμενα κτίρια.

Συνολικά για το έτος 2023 καταβλήθηκαν €20.780.318 σε χορηγίες για προώθηση των ΑΠΕ και της ΕΞΕ, σημειώνοντας σημαντική αύξηση 320% σε σχέση με το 2022. Ποσό €5.132.991 αφορούσαν χορηγίες σε ευάλωτους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας.

	2023	2022
Χορηγίες σε Σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας και χρήσης των ΑΠΕ που εγκρίθηκαν και πληρώθηκαν κατά το 2023	€15.647.327	€2.491.740
Χορηγίες σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και αντικατάσταση ηλεκτρικών συσκευών που εγκρίθηκαν και πληρώθηκαν κατά το 2023	€5.132.991	€2.841.928
	<u>€22.424.200</u>	<u>€5.333.668</u>

Στο Διάγραμμα πιο κάτω, παρουσιάζονται οι τύποι επενδύσεων των Σχεδίων μαζί με το ύψος των επιχορηγήσεων που αφορά κτίρια ανά κατηγορία, που συνολικά ξεπερνά τα €50 εκ. για την περίοδο 2013 μέχρι 2023.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΠΕ ΚΑΙ ΕΞΕ 2013 – 2023

Ακολουθεί περιγραφή Σχεδίων Χορηγιών του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ που εφαρμόστηκαν κατά το 2023.

- Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας σε κατοικίες 2022-2023

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων, υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας, για την ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ και εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας σε υφιστάμενες οικοδομές που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και στη συμβολή στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Οι κατηγορίες είναι:

Κατηγορία 1– Θερμομόνωση Οροφής Υφιστάμενης Κατοικίας με χορηγία 45% επί των επιλέξιμων δαπανών της κάθε αίτησης, με μέγιστο ποσό χορηγίας ανά αίτηση τα €2.250. Για τις ορεινές περιοχές το ποσό χορηγίας αυξάνεται κατά 50%. Υποβλήθηκαν 698 αιτήσεις.

Κατηγορία 2 - Θερμομόνωση Οροφής σε συνδυασμό με εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος με τη μέθοδο Net Metering ή Virtual Net Metering σε υφιστάμενη κατοικία

Κατηγορία 3Α - Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος με τη μέθοδο Net Metering ή Virtual Net Metering σε υφιστάμενη κατοικία, με χορηγία €375 ανά εγκαταστημένο kW ΦΒ με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €1500. Για τις ορεινές περιοχές το ποσό χορηγίας αυξάνεται κατά 50%. Υποβλήθηκαν 18.218 αιτήσεις. Η σχετική κατηγορία προκηρύσσεται κάθε έτος από το 2019 και μέχρι το 2023 έχει παραχωρηθεί συνολική χρηματοδότηση ύψους €22.413.889.

Κατηγορία 3B – Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού Συστήματος με τη μέθοδο Net Metering ή Virtual Net Metering σε υφιστάμενη κατοικία ευάλωτου καταναλωτή ενέργειας, με χορηγία €1250 ανά εγκαταστημένο kW ΦΒ με μέγιστο ποσό χορηγίας τα €6250. Υποβλήθηκαν 5734 αιτήματα (εκ των οποίων 3122 έλαβαν προέγκριση), ενώ 2163 ολοκλήρωσαν την επένδυση και υπέβαλαν σχετικά αιτήματα καταβολής χορηγίας. Η σχετική κατηγορία προκηρύσσεται κάθε έτος από το 2013 και μέχρι το 2023 έχει παραχωρηθεί συνολική χρηματοδότηση ύψους €15.273.728.

- Σχέδια χορηγιών για εγκατάσταση / αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης σε κατοικίες.

Το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων, υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας, για την εγκατάσταση ή αντικατάσταση ηλιακών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού χρήσης σε υφιστάμενες κατοικίες.

Στο Σχέδιο του 2023 υποβλήθηκαν 3000 αιτήσεις, εξαντλώντας το συνολικό ποσό χρηματοδότησης των €2.000.000.

Σχετικά Σχέδια προκηρύσσονται κάθε έτος από το 2005 και μέχρι το 2023 έχει παραχωρηθεί συνολική χρηματοδότηση ύψους €13.201.945.

- Σχέδιο Χορηγιών για την εγκατάσταση/επέκταση φωτοβολταϊκού συστήματος για τη φόρτιση ηλεκτρικού οχήματος ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in.

Το Σχέδιο εφαρμόζεται στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) Κύπρου και συγκεκριμένα του Άξονα Πολιτικής «Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία», κάτω από το Μέτρο «Δημιουργία υποδομής για ηλεκτροκίνηση». Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου είναι €1.500.000 και Φορέας Υλοποίησης του είναι η Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε. Το Σχέδιο θα παραμείνει ανοικτό μέχρι και τις 20/12/2024 ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όποιο από τα δύο επισυμβεί πρώτο.

Με στόχο την όσο το δυνατό μεγαλύτερη και γρηγορότερη διείσδυση των ΑΠΕ στις μεταφορές, το Σχέδιο αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας, για την εγκατάσταση (ή επέκταση υφιστάμενου) φωτοβολταϊκού συστήματος, με σκοπό τη φόρτιση ηλεκτρικού οχήματος ή υβριδικού οχήματος τύπου plug-in. Επιπρόσθετα, μέσω του Σχεδίου επιδιώκεται η συλλογή πληροφοριών σχετικά με το προφίλ φόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων ή/και υβριδικών οχημάτων τύπου plug-in στην Κύπρο. Μέχρι την 1/1/2024 υποβλήθηκαν 214 αιτήσεις, με συνολικό αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης €427.250. Στο αντίστοιχο Σχέδιο του 2020 υποβλήθηκαν 6 αιτήσεις, με συνολικό ποσό χρηματοδότησης €9.634 από το Ταμείο ΑΠΕ & ΕΞ.Ε.

- Σχέδιο χορηγιών για αντικατάσταση ενεργοβόρων ηλεκτρικών συσκευών σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.

Το Σχέδιο Χορηγιών αποσκοπούσε στην παροχή οικονομικών κινήτρων, υπό μορφή κυβερνητικής χορηγίας, για την εφαρμογή μέτρων ΕΞ.Ε και συγκεκριμένα στην αντικατάσταση ενεργοβόρων ηλεκτρικών συσκευών σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας.

Πέρα από την εξοικονόμηση ενέργειας, επιμέρους στόχοι του σχεδίου ήταν η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τις ενεργοβόρες ηλεκτρικές συσκευές και εξοικείωση του με την ενεργειακή σήμανση των ηλεκτρικών συσκευών.

Στο σχέδιο για αντικατάσταση ενεργοβόρων ηλεκτρικών συσκευών σε κατοικίες ευάλωτων πελατών ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο έληξε το 2023, υποβλήθηκαν 3.000 αιτήσεις. Τα αιτήματα από ευάλωτα νοικοκυριά τριπλασιάστηκαν σε σχέση με το σύνολο των όσων επωφελήθηκαν του αντίστοιχου Σχεδίου του 2022.

- **Σχέδιο Χορηγιών για ενθάρρυνση της ενεργειακής αναβάθμισης από Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και φορείς ευρύτερου δημοσίου τομέα.**

Το Σχέδιο Χορηγιών αποσκοπεί στην παροχή οικονομικών κινήτρων για την ενθάρρυνση της υλοποίησης επενδύσεων ενεργειακής αναβάθμισης από Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΑΤΑ) και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δίκαιου (ΝΠΔΔ).

Το Σχέδιο περιλαμβάνεται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) Κύπρου και συγκεκριμένα του Άξονα Πολιτικής 2 «Ταχεία μετάβαση σε μια Πράσινη οικονομία», κάτω από το Μέτρο C2.1I3, με καθορισμένους στόχους μέχρι και το 2026.

Το Σχέδιο έχει ενταχθεί στο RePowerEU και έχει συνολικό προϋπολογισμό €20.000.000. Χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ ο Φορέας Υλοποίησης του είναι η Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞΕ.

Μέχρι την 1/1/2024 είχαν υποβληθεί 53 προτάσεις που περιλαμβάνουν 47 Κτίρια με αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης €14.354.381 και εκτιμώμενη εξοικονόμηση τελικής κατανάλωσης ενέργειας ύψους 3.553.679 kWh/yr. Μέχρι την 1/1/2024 είχαν εγκριθεί 32, οι οποίες περιλαμβάνουν 30 Κτίρια, με εκτιμώμενη εξοικονόμηση τελικής κατανάλωσης ενέργειας 2.367.285 kWh/yr και εγκεκριμένο ποσό χρηματοδότησης €8.139.777,40.

Σχέδιο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για ιδία κατανάλωση

Τα προγράμματα του συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering), του συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing) και της αυτοπαραγωγής, προσφέρουν την δυνατότητα σε όλους τους καταναλωτές ηλεκτρισμού να καλύψουν μέρος ή και όλες τις ανάγκες τους σε ηλεκτρική ενέργεια μέσω φωτοβολταϊκών ή/και άλλων συστημάτων ΑΠΕ.

Η συνολική ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων που εγκαταστάθηκαν στο πλαίσιο του Σχεδίου, μέχρι τον Δεκέμβριο του 2023, παρουσιάζεται στον πιο κάτω Πίνακα.

Έτος	ΦΒ συστημάτων συμψηφισμού μετρήσεων (net-metering)		ΦΒ συστημάτων αυτοπαραγωγής και συστημάτων συμψηφισμού λογαριασμών (net-billing)	
	Αριθμός εγκατεστημένων συστημάτων	Συνολική εγκατεστημένη ισχύς (MW)	Αριθμός εγκατεστημένων συστημάτων	Συνολική εγκατεστημένη ισχύς (MW)
2014	5.973	17,925	0	0
2015	8.045	24,160	39	1,792
2016	9.135	28,250	81	3,653
2017	10.360	33,213	94	4,276
2018	11.613	38,602	117	5,994
2019	14.780	54,000	147	14,500
2020	19.768	77,403	221	14,653
2021	24.262	100,920	273	21,687
2022	33.970	151,330	409	28,510
2023	52.125	239,980	750	57,140

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΤΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΧΟΡΗΓΙΩΝ, ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ ΤΟΥ 2023

Τα πιο πάνω σχέδια διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στην αύξηση των ΑΠΕ στα υφιστάμενα κτίρια, όπου η εγκατάστασή τους είτε ως μέρος μιας ανακαίνισης, είτε ως μεμονωμένο μέτρο αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην προσπάθεια που γίνεται για απαλλαγή του κτιριακού αποθέματος από τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας

Το Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας σκοπό έχει να βοηθήσει την κυπριακή βιομηχανία ηλιακών συστημάτων να βελτιώσει τα προϊόντα που παράγει, με στόχο να αυξηθεί η συνεισφορά της ηλιακής ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο της Κύπρου και να καταστεί η κυπριακή βιομηχανία ηλιακών θερμικών συστημάτων μια ανταγωνιστική και εξαγωγική βιομηχανία μέσω της πιστοποίησης των προϊόντων της. Έμφαση δίδεται στη βελτίωση των

ηλιακών θερμικών συστημάτων παραγωγής ζεστού νερού που αποτελούν και τη συντριπτική πλειοψηφία των εφαρμογών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην χώρα μας.

Το Εργαστήριο Εφαρμογών Ενέργειας είναι διαπιστευμένο από τον Κυπριακό Φορέα Διαπίστευσης (ΚΟΠΠ) με βάση το διεθνές πρότυπο CYS EN ISO/ IEC 17025:2017 ως ικανό να διενεργεί δοκιμές σε ηλιακά θερμικά συστήματα σύμφωνα με ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Το πεδίο διαπίστευσης του Εργαστηρίου καθορίζεται στο [Πιστοποιητικό Διαπίστευσης L036](#) και αφορά δοκιμές που διενεργούνται σύμφωνα με τα πρότυπα ISO9806, EN12976 και ISO9459.

Το Εργαστήριο προσφέρει υπηρεσίες για την πιστοποίηση ηλιακών θερμικών συλλεκτών και συστημάτων με το σύστημα πιστοποίησης Solar Keymark. Το Solar Keymark, εφαρμόζεται σε πέραν των 1200 ηλιακών θερμικών προϊόντων, δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Βιομηχανιών Ηλιακών Θερμικών (ESTIF:European Solar Thermal Federation) και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Προτύπων (CEN:European Committee for Standards). Τα προϊόντα που φέρουν τη σήμανση Solar Keymark υποδηλούν ότι πληρούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα EN12975 για τους ηλιακούς συλλέκτες και EN12976 για τα ηλιακά συστήματα. Τα ηλιακά θερμικά τα οποία φέρουν τη σήμανση Solar Keymark έχουν τη δυνατότητα να διεισδύουν στις ευρωπαϊκές και άλλες αγορές, να προτιμούνται από τους καταναλωτές και να είναι επιλέξιμα για σκοπούς επιχορηγήσεων.

Οι δοκιμές που διενεργούνται από το Εργαστήριο ταξινομούνται ως ακολούθως:

- Ηλιακοί θερμικοί συλλέκτες (ISO9806)
- Ηλιακά θερμικά συστήματα (EN12976)
- Ηλιακές και συμβατικές δεξαμενές ζεστού νερού (EN12977-3).
- Ηλεκτρικοί θερμαντήρες νερού με δεξαμενή (prEN50440).

Η Ανώτατη διοίκηση του Εργαστηρίου, διαβλέποντας την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη των προσφερόμενων υπηρεσιών του Εργαστηρίου στην κυπριακή βιομηχανία, αποφάσισε όπως το Εργαστήριο παραχωρηθεί σε πανεπιστημιακό ίδρυμα. Για τον σκοπό αυτό εντός του 2019 προωθήθηκε η υπογραφή μνημονίου συναντίληψης μεταξύ του Υπουργείου και του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΤΕΠΑΚ). Η εφαρμογή του μνημονίου δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη, κυρίως λόγω προβλημάτων που προέκυψαν αναφορικά με τον κτηματολογικό προσδιορισμό της παραχώρησης.

Πιο κάτω παρουσιάζονται οι δοκιμές που διενεργήθηκαν κατά το 2023, δεδομένης της βλάβης στο σύστημα BMS του Εργαστηρίου που είχε ως αποτέλεσμα να επηρεαστεί σημαντικά η λειτουργία του Εργαστηρίου.

Δοκιμές	2023
Ηλιακοί Συλλέκτες	-
Solar Keymark (Συλλέκτες)	-
Ηλιακά Συστήματα	0
Ενεργειακή σήμανση δεξαμενών ζεστού νερού & ηλεκτρικών θερμαντήρων νερού	3

ΥΠΗΡΕΑΣΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 4: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας έχει ως βασικό στόχο την ενίσχυση της μεταποιητικής βιομηχανίας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της. Στη βάση του Στρατηγικού της Σχεδιασμού, κατά το 2023 υλοποιήθηκε σειρά δράσεων στους ακόλουθους τομείς:

- Προώθηση της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των υφιστάμενων.
- Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της κυπριακής βιομηχανίας.
- Προώθηση της ψηφιοποίησης των επιχειρήσεων.
- Διευκόλυνση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη του στόχου της αποτελούν τα κίνητρα που δίνονται μέσω Σχεδίων Χορηγιών, τα οποία τα τελευταία δύο χρόνια έχουν ψηφιοποιηθεί.

Σχεδιασμός και Εφαρμογή Σχεδίων Χορηγιών

Η εφαρμογή Σχεδίων χορηγιών αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων της Υπηρεσίας, προς το σκοπό αυτό καταβάλλεται προσπάθεια για ορθολογική αξιοποίηση τόσο των εθνικών πόρων όσων και κοινοτικών πόρων.

Για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας εξασφάλισε ποσό ύψους €226 εκατ. για εφαρμογή διάφορων Σχεδίων προώθησης της επιχειρηματικότητας και της βιομηχανίας. έχει εξασφαλίσει, στο πλαίσιο του Σχεδίου «Κύπρος _ Το Αύριο», πιστώσεις ύψους €137 εκατ., οι οποίες θα χρηματοδοτήσουν, μεταξύ άλλων, Σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εκσυγχρονισμό ή δημιουργία μονάδων που ασχολούνται με την μεταποίηση ή και εμπορία γεωργικών προϊόντων, την κυκλική οικονομία, τις μεγάλες επιχειρήσεις και την ψηφιακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων.

Στα πλαίσια αυτά κατά το 2023 προωθήθηκε ο καταρτισμός και η εφαρμογή των ακόλουθων Σχεδίων:

- Σχέδιο Χορηγιών «Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω στις Κατοικίες». Συνολικός προϋπολογισμός €85 εκατ. (Προϋπολογισμός 2ης πρόσκλησης 2023 €50 εκατ.):

Το Σχέδιο περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027 και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της ΕΕ και την Κυπριακή Δημοκρατία. Η 2η Πρόσκληση του Σχεδίου προκηρύχθηκε Μάιο του 2023 και έληξε Δεκέμβριο 2023. Υποβλήθηκαν 2.152 αιτήσεις.

- Σχέδιο Εξοικονομώ-Αναβαθμίζω στις Επιχειρήσεις και άλλους Φορείς (Προϋπολογισμός €40 εκατ.):

Αποσκοπεί στην προώθηση επενδύσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε κτίρια και εγκαταστάσεις που ανήκουν ή/και χρησιμοποιούνται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Συγκεκριμένα, στοχεύονται μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε υφιστάμενα κτίρια, καθώς επίσης και σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, υποδομές και μονάδες παραγωγής που έχουν στο παρόν στάδιο ψηλή κατανάλωση ενέργειας.

Το Σχέδιο προκηρύχθηκε Ιούλιο 2022 και έληξε Δεκέμβριο 2023, λήφθηκαν 296 αιτήσεις και εγκρίθηκαν 230.

- Σχέδιο Ψηφιακής Αναβάθμισης των επιχειρήσεων (2η Προκήρυξη (Προϋπολογισμός €10 εκατ.):

Το Σχέδιο Χορηγιών χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ και στοχεύει στην ενθάρρυνση των επενδύσεων σε ψηφιακή επιχειρηματικότητα και στην ενίσχυση του βαθμού ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το Σχέδιο προκηρύχθηκε Μάρτιο 2023 και υποβλήθηκαν 552 αιτήσεις. Κατά τη διάρκεια του έτους διενεργήθηκε έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων για όλες τις προτάσεις, καθώς και αξιολόγηση με βάση τα κριτήρια.

- Σχέδιο Χορηγιών για τη Δημιουργία, Εκσυγχρονισμό και Ψηφιακή Αναβάθμιση Μονάδων Μεταποίησης ή/ και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων, (Προϋπολογισμός €3 εκατ. πλέον εξοικονομήσεις από την 1η Προκήρυξη):

Το Σχέδιο Χορηγιών χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ και στοχεύει στη στήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που δραστηριοποιούνται με την μεταποίηση ή/και εμπορία γεωργικών προϊόντων. Ολοκληρώθηκε η ετοιμασία του Οδηγού της 2ης Προκήρυξης και το Σχέδιο θα προκηρυχθεί εντός 2024.

- Σχέδιο Κυκλικής Οικονομίας στις επιχειρήσεις, (Προϋπολογισμός: €14.4 εκατ.):

Το Σχέδιο Χορηγιών χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ. Το Σχέδιο στοχεύει στη στήριξη των ΜΜΕ μέσω της ενίσχυσης νέων επενδύσεων κυκλικής οικονομίας, ούτως ώστε να καταστήσουν τα προϊόντα τους, τις παραγωγικές τους διαδικασίες και τις επιχειρηματικές τους πρακτικές πιο φιλικές προς το περιβάλλον.

Έχει ολοκληρωθεί το προσχέδιο του Οδηγού Σχεδίου και προγραμματίζεται να εξαγγελθεί το 2ο τρίμηνο του 2024. Πρόσθετα, είναι σε εξέλιξη η υλοποίηση επικοινωνιακού πλάνου καθώς και η διενέργεια μελέτης για την ετοιμασία πλατφόρμας Κυκλικής Οικονομίας.

- Σχέδιο ενεργειακής αναβάθμισης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των μεγάλων επιχειρήσεων, (Προϋπολογισμός: €17εκ.α.):

Το Σχέδιο Χορηγιών χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ. Το Σχέδιο στοχεύει στη στήριξη, ανάπτυξη και αναβάθμιση των Μεγάλων Επιχειρήσεων, περιλαμβανομένης της ενεργειακής τους αναβάθμισης. Η χρηματοδοτική ενίσχυση συνίσταται στην παροχή χορηγίας πάνω σε καθορισμένες επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην προώθηση επενδύσεων εξοικονόμησης ενέργειας σε κτήρια, εγκαταστάσεις ή και εξοπλισμό, καθώς και στη μετάβαση λειτουργίας των επιχειρήσεων σε κυκλικό μοντέλο.

Ολοκληρώθηκε ο καταρτισμός του Οδηγού του Σχεδίου και η προκήρυξη θα γίνει εντός Φεβρουαρίου 2024.

- Σχέδιο για επενδύσεις σε Οινοποιεία – Παρέμβαση ΕΠΣΑ 2 (Προϋπολογισμός €3εκ.):

Η Παρέμβαση περιλαμβάνεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027 και χρηματοδοτείται 100% από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων.

Στοχεύει στη στήριξη υφιστάμενων και νέων οινοποιητικών επιχειρήσεων που παράγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο τα προϊόντα τους. Η 1η προκήρυξη της Παρέμβασης έγινε τον Νοέμβριο 2023 και έγιναν δεκτές 30 αιτήσεις εκ των οποίων εγκρίθηκαν 25.

Πρόσθετα, δεδομένου ότι οι περιοχές των Βρετανικών Βάσεων δεν καλύπτονται από τα συγχρηματοδοτούμενα Σχέδια με βάση το πρωτόκολλο αρ.3 της Συνθήκης Προσχώρησης, το Υπουργείο εφάρμοσε κατά το 2023 παρόμοια Σχέδια Χορηγιών για τις συγκεκριμένες περιοχές, με χρηματοδότηση από Εθνικούς Πόρους.

Παράλληλα, σημειώνεται ότι για σκοπούς βελτίωσης των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τον πολίτη, τη μείωση της γραφειοκρατίας, την επιτάχυνση της διαδικασίας και την ενίσχυση της διαφάνειας, δημιουργήθηκε εθνική ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων η οποία αναβαθμίζεται/αναπτύσσεται σε συνεχή βάση, έτσι ώστε να καλύπτει τις νέες προκηρύξεις των Σχεδίων και να βελτιώνει την εφαρμογή τους.

Υλοποίηση δράσεων προώθησης της επιχειρηματικότητας

Κατά τη διάρκεια του 2023 πραγματοποιήθηκαν διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώθηκαν είτε από το Υπουργείο είτε από οργανωμένα σύνολα κατά τις οποίες παρουσιάστηκαν τα σχέδια χορηγιών που προκηρύχθηκαν εντός του 2023. Στις ενημερωτικές εκδηλώσεις συμμετείχε μεγάλος αριθμός ενδιαφερομένων, ενώ σε αυτές προβλήθηκαν και φιλμάκια στα οποία επιχειρηματίες που είχαν λάβει επιχορήγηση σε προηγούμενα σχέδια μίλησαν για τη σημαντικότητα των σχεδίων.

Αποτελεσματική Λειτουργία και διαχείριση Βιομηχανικών Περιοχών και Βιοτεχνικές/Βιομηχανικές Ζώνες

Βιομηχανικές Περιοχές

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας έχει υπό την ευθύνη της τη διαχείριση των δεκατεσσάρων (14) Κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών και έχει θέσει μεταξύ των προτεραιοτήτων της τη συνεχή αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό τους, με απώτερο στόχο την εξυπηρέτηση των 940 περίπου επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε αυτές. Στα πλαίσια της προώθησης και ενίσχυσης της Κυπριακής Βιομηχανίας, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι αναγκαίες υποδομές και γι' αυτό επενδύονται σε ετήσια βάση, σημαντικά ποσά για την υλοποίηση έργων αναβάθμισης των υποδομών των Βιομηχανικών Περιοχών.

Έργα Υποδομής

Κατά τη διάρκεια του 2023 μέσα στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας για δημιουργία και αναβάθμιση της αναγκαίας βιομηχανικής υποδομής, αλλά και για υποβοήθηση της ανάπτυξης του τομέα της βιομηχανίας, εκτελέστηκε το έργο της ασφαλτόστρωσης της Οδού Αλκιδάμου στην Βιομηχανική Περιοχή Αγίου Αθανασίου με συνολικό κόστος ύψους €47.118.

Πέραν του πιο πάνω το 2023 υπογράφηκαν οι πιο κάτω συμφωνίες παραχώρησης «Χορηγίας Ειδικού Σκοπού» για εκτέλεση έργων εντός του 2024:

- με το Δήμο Στροβόλου με σκοπό την ανακατασκευή πεζοδρομίων στη Βιομηχανική Περιοχή Στροβόλου για ποσό ύψους €600.000
- με τον Δήμο Αραδίππου με σκοπό την κατασκευή και επιδιόρθωση πεζοδρομίων στη Βιομηχανική και Εμπορική Περιοχή Αραδίππου για ποσό ύψους €160.650

Λειτουργία και Συντήρηση Βιομηχανικών Περιοχών

Για την εύρυθμη λειτουργία των κυβερνητικών Βιομηχανικών Περιοχών, το Υπουργείο, κατά την διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους, προώθησε ή και διεκπεραίωσε θέματα/αιτήματα που αφορούσαν τους μισθωτές. Η Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικών Περιοχών πραγματοποίησε 27 συνεδριάσεις, όπου εξέτασε διάφορα αιτήματα. Έχουν εισπραχθεί ενοίκια από τους μισθωτές των Βιομηχανικών Περιοχών της τάξης των €7.2 εκατ. περίπου και εκτελέστηκαν εργασίες καθαριότητας των 14 Βιομηχανικών Περιοχών έναντι συνολικής δαπάνης €172.500 περίπου. Επιπρόσθετα δαπανήθηκε συνολικό ποσό ύψους €217.300 για διάφορες άλλες λειτουργικές δαπάνες.

Βιομηχανικές /Βιοτεχνικές Ζώνες

Μέσα στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για τη δημιουργία της αναγκαίας βιομηχανικής υποδομής με στόχο την ανάπτυξη της βιομηχανίας, το Υπουργείο κατά το έτος 2023 έχει προχωρήσει, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές, στην εκτέλεση έργων υποδομής σε Βιομηχανικές/Βιοτεχνικές Ζώνες και έχει δαπανήσει για τον σκοπό αυτό συνολικό ποσό

ύψους €61.428 περίπου, που αφορούσαν τις Βιομηχανικές Ζώνες Αθένου και Τρεμιθούσας.

Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή Βασιλικού

Βάσει απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου έχει ιδρυθεί η Ενεργειακή και Βιομηχανική Περιοχή (ΕΒΠΒ) στην οποία κατά προτεραιότητα θα εγκατασταθούν οι εταιρείες πετρελαιοειδών και υγραερίου. Κατά το 2023 ολοκληρώθηκε το οδικό δίκτυο της Ενεργειακής και Βιομηχανικής Περιοχής Βασιλικού εντός του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού συνολικού κόστους €17 εκ. περίπου. Το έργο είχε ξεκινήσει το 2020 και ολοκληρώθηκε το 2023.

Πρόσθετα, προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός για την επιλογή του εργολάβου που θα αναλάβει την κατασκευή της περιμετρικής περίφραξης του Ενεργειακού Κέντρου Βασιλικού, ως οι απαιτήσεις της Αστυνομίας

Διευκόλυνση της λειτουργίας της Εσωτερικής Αγοράς

Εθνικός Συντονιστής της Ενιαίας Ψηφιακής Θύρας

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας είναι ο Εθνικός Συντονιστής της Κύπρου για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ)2018/1724 με τον οποίο θεσπίστηκε η Ενιαία Ψηφιακή Θύρα (Single Digital Gateway).

Η Ενιαία Ψηφιακή Θύρα αποτελεί ένα ενιαίο σημείο εισόδου για την ενοποίηση των υφιστάμενων διαδικτυακών Πυλών, διαδικτυακών τόπων, δικτύων, υπηρεσιών και συστημάτων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο και διασυνδέεται με διάφορες εθνικές λύσεις. Απώτερος στόχο είναι η δημιουργία μιας λειτουργικής ενιαίας αγοράς όπου οι ευρωπαίοι πολίτες θα διευκολύνονται στην μετακίνηση τους στην ΕΕ για σκοπούς εργασίας, τουρισμού, εκπαίδευσης, έχοντας όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και τη δυνατότητα για διενέργεια των συναλλαγών τους ηλεκτρονικά.

Κατά το 2023, η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας ως Εθνικός Συντονιστής της Ενιαίας Ψηφιακής Θύρας, συμμετείχε σε συναντήσεις των συντονιστών της ΕΨΘ σε ευρωπαϊκό επίπεδο και παρακολουθούσε τακτικά, μαζί με την Επιτροπή, την πρόοδο υλοποίησης των Δράσεων που απαιτούνται για εφαρμογή του Κανονισμού.

Εθνικός Συντονισμός του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (Internal Market Information system – IMI) και ς λειτουργία Εθνικού Κέντρου Βοήθειας “IMI”

Η Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας έχει τον Εθνικό Συντονισμό του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (Internal Market Information system “IMI”). Το IMI είναι ένα ασφαλές, πολυγλωσσικό ηλεκτρονικό εργαλείο που διευκολύνει την ανταλλαγή των πληροφοριών μεταξύ των δημοσίων αρχών που εμπλέκονται στην πρακτική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι φιλικό ως προς την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Βοηθά τις αρμόδιες αρχές να εκπληρώνουν τις διασυννοιακές διοικητικές υποχρεώσεις σε πολλαπλούς νομοθετικούς τομείς πολιτικής της Ενιαίας Αγοράς.

Επί του παρόντος, υποστηρίζει 70 διαδικασίες διοικητικής συνεργασίας σε 19 διαφορετικούς τομείς πολιτικής (νομοθετικές πράξεις). Το IMI προσαρμόζεται με ελάχιστες ή καθόλου προσαρμογές για υποστήριξη περαιτέρω τομέων πολιτικής. Σύντομα τίθεται σε λειτουργία η υποστήριξη από το σύστημα της λειτουργίας επιπρόσθετων διαδικασιών της Οδηγίας για τα Επαγγελματικά Προσόντα και της ενσωμάτωσης της Βάσης Δεδομένων των Ρυθμισμένων επαγγελμάτων στην πλατφόρμα του IMI

Στο πλαίσιο αυτό, στην Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας λειτουργεί το Εθνικό Κέντρο Βοηθείας IMI (National IMI Helpdesk) για υποστήριξη και εκπαίδευση των χρηστών. Στο σύστημα βρίσκονται καταχωρισμένες 158 κυπριακές αρχές. Μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί πέραν των 550 χρηστών από διάφορες αρμόδιες αρχές που είναι καταχωρισμένες στο σύστημα. Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, πέραν των 12.000 αρμοδίων αρχών βρίσκονται καταχωρισμένες στο σύστημα και οι χρήστες των λειτουργιών του είναι περισσότεροι από 40.000.

«Λειτουργία του Δικτύου SOLVIT»

Το SOLVIT είναι μια υπηρεσία που παρέχουν οι εθνικές διοικήσεις των χωρών της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας για επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν πολίτες και επιχειρήσεις στην εσωτερική αγορά.

Το SOLVIT Κύπρου τέθηκε σε λειτουργία το 2022. Κατά το 2023 επιλήφθηκε 74 περιπτώσεις που τέθηκαν ενώπιόν του.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 5: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στα πλαίσια επίτευξης των στρατηγικών επιδιώξεων του ΥΕΕΒ, σχεδιάστηκε και υλοποιείται από την Υπηρεσία Εμπορίου η πολιτική για στήριξη και περαιτέρω ανάπτυξη των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών και για βελτίωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, με στόχο την ενίσχυση της οικονομίας της χώρας και της ευημερίας του συνόλου των πολιτών.

Προς υλοποίηση των στόχων της, η Υπηρεσία Εμπορίου διαχειρίζεται προγράμματα και δράσεις τα οποία αποσκοπούν στην υποβοήθηση και στήριξη των επιχειρήσεων προς αύξηση και διαφοροποίηση των κυπριακών εξαγωγών. Στις κυριότερες δράσεις της Υπηρεσίας περιλαμβάνονται:

- Η προώθηση των εξαγωγών γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων.
- Η ενίσχυση της εξωστρέφειας των κυπριακών επιχειρήσεων υπηρεσιών.
- Η προβολή και προώθηση της Κύπρου ως κέντρου διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών.

Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται από την Υπηρεσία Εμπορίου και μέσω των 16 Εμπορικών Κέντρων τα οποία εδρεύουν σε Αθήνα, Βαρσοβία, Βερολίνο, Βηρυτό, Βιέννη, Κάιρο, Λονδίνο, Μόσχα, Νέα Υόρκη, Νέο Δελχί, Ντουμπάι, Παρίσι, Πεκίνο, Τελ Αβίβ, Τεχεράνη και Τόκιο και καλύπτουν 44 χώρες.

Όπως αναδεικνύεται από τις στατιστικές, η πορεία των κυπριακών εξαγωγών την τελευταία πενταετία είναι ανοδική. Με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, οι προοπτικές είναι ακόμη μεγαλύτερες.

Οι εγχώριες εξαγωγές προϊόντων κατά το 2023 ανήλθαν σε €2,4 δις από €1,7 δις το 2022, σημειώνοντας σημαντική αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Στο αποτέλεσμα αυτό συνέβαλαν, μεταξύ άλλων, η δυναμική εξαγωγική δράση των καυσίμων και πετρελαιοειδών προς τρίτες χώρες, αλλά και η ανοδική πορεία που σημείωσαν κατά το 2023 κύρια εξαγωγικά προϊόντα όπως τα φάρμακα, τα τυροκομικά, συμπεριλαμβανομένου του χαλλουμιού, οι φρουτοχυμοί και οι πατάτες.

Παράλληλα με την αύξηση στις εξαγωγές προϊόντων, θετική πορεία κατέγραψαν και οι εξαγωγές υπηρεσιών, οι οποίες το 2023 ανήλθαν στα €22,3 δις., παρουσιάζοντας άνοδο σε σχέση με τις εξαγωγές υπηρεσιών κατά το έτος 2022 (€21,8 δις.) της τάξης του 2,3%. Σημειώνεται ότι τα τελευταία χρόνια οι εξαγωγές υπηρεσιών παρουσίαζαν ανοδική τάση με κυριότερους τομείς τις υπηρεσίες πληροφορικής, τηλεπικοινωνιών και πληροφόρησης (€7,1 δις. ή 32%), τις χρηματοοικονομικές (€4,7 δις. ή 21%), τις μεταφορές (€4,2 δις. ή 19%) και τις τουριστικές (€3,3 δις. ή 15%).

Δράσεις για την Ενδυνάμωση της Εξαγωγικής Επίδοσης των Κυπριακών Επιχειρήσεων

Η προώθηση των εξαγωγών μέσω της ανάπτυξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Υπηρεσίας Εμπορίου. Για τον σκοπό αυτό, κατά τη διάρκεια του 2023 υλοποιήθηκε σειρά ενεργειών, με στόχο την περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών εγχώριων κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών, όπως:

Σχέδια Χορηγιών για συμμετοχή σε εκθέσεις

- Ολοκληρώθηκε η καταβολή χορηγιών ύψους €121.991 σε 29 δικαιούχους του Σχεδίου ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται **στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας βιομηχανικών προϊόντων για ιδιωτική συμμετοχή** σε εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό το 2022.
- Ολοκληρώθηκε η καταβολή χορηγιών ύψους €84.582 σε 35 δικαιούχους του Σχεδίου ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται **στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων για ιδιωτική συμμετοχή** σε εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό το 2022.
- Ολοκληρώθηκε η καταβολή χορηγιών ύψους €103.849 σε 44 δικαιούχους του Σχεδίου ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis", προς **κυπριακές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, για ιδιωτική συμμετοχή** σε εκθέσεις στο εξωτερικό το 2022.
- Ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του Σχεδίου Ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές **επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο** για το 2023. Στα πλαίσια της εφαρμογής του Σχεδίου Χορηγιών παραχωρήθηκαν ενισχύσεις συνολικού ύψους €1.510.676 σε 72 κυπριακές επιχειρήσεις για συμμετοχή στις παρακάτω εκθέσεις τις οποίες το Υπουργείο διοργάνωσε κρατικό περίπτερο:

Εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο συμμετείχε με κρατικό περίπτερο το 2023		
Έκθεση	Πόλη	Ημερομηνία
ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ		
GULFOOD	Ντουμπάι	20-24/02/2023
IFE	Λονδίνο	20-22/03/2023
FRUIT LOGISTICA	Βερολίνο	8-10/02/2023
PROWEIN	Ντίσελντορφ	19-21/03/2023
ANUGA	Κολωνία	7-11/10/2023
FHC	Σαγκάη	8-10/11/2023
PROWINE	Σαγκάη	8-10/11/2023

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΠΙΤΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ		
THE BIG5	Ντουμπάι	4-7/12/2023

- Ολοκληρώθηκε η υλοποίηση του Σχεδίου Ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές **επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο** για το 2023.

Στα πλαίσια του σχεδίου αυτού η Υπηρεσία Εμπορίου συμμετείχε στη μεγαλύτερη έκθεση Τεχνολογίας και Πληροφορικής GITEX, που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο 2023 στο Ντουμπάι. Το κυπριακό κρατικό περίπτερο φιλοξένησε οκτώ (8) εταιρείες τεχνολογίας, που δραστηριοποιούνται σε ένα ευρύ φάσμα τεχνολογικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων της βιοεπιστήμης, των υπηρεσιών πληρωμών, της τεχνητής νοημοσύνης, της κυβερνοασφάλειας, των υπηρεσιών συμμόρφωσης, των λογισμικών, των αναδυόμενων τεχνολογιών και της εφαρμοσμένης έρευνας, καθώς και το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΙΔΕΚ).

Κατά τη διάρκεια της GITEX, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, σε συνεργασία με το Εμπορικό Κέντρο Ντουμπάι, εξασφάλισε για πρώτη φορά τη συμμετοχή της Κύπρου στα «Tech Talk Sessions». Με την ευκαιρία αυτή, η χώρα παρουσιάστηκε ως αναδυόμενο τεχνολογικό κέντρο στη Μεσόγειο από τον Επικεφαλής Επιστήμονα για την Έρευνα, την Καινοτομία και την Τεχνολογία, τον Γενικό Διευθυντή του ΙΔΕΚ και τον Εμπορικό Σύμβουλο της Κύπρου στο Ντουμπάι.

Πληροφοριακά περίπτερα

Το 2023, η Υπηρεσία Εμπορίου, με τη συνδρομή των Εμπορικών Κέντρων, ανέπτυξε σημαντική δράση μέσω της διοργάνωσης πληροφοριακών περιπτέρων, ενισχύοντας την παρουσία της Κύπρου τόσο σε διεθνείς εμπορικές εκθέσεις προϊόντων όσο και σε εξειδικευμένες εκθέσεις υπηρεσιών.

Στις εμπορικές εκθέσεις του εξωτερικού, το Υπουργείο συμμετείχε με πληροφοριακά περίπτερα που στόχο είχαν την προβολή και προώθηση κυπριακών προϊόντων και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης προς τις κυπριακές επιχειρήσεις. Πιο συγκεκριμένα:

Εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο συμμετείχε με πληροφοριακό περίπτερο το 2023 για την προώθηση των κυπριακών προϊόντων		
Έκθεση	Πόλη	Ημερομηνία
Έκθεση Ελληνικών και Κυπριακών προϊόντων Αμβροσία	Βαρκελώνη	11/02/2023
OINOPAMA	Αθήνα	4-6/03/2023

Foodex Japan	Τόκυο	7-10/03/2023
China International Alcoholic Drinks Expo	Louzhou	13-16/04/2023
World Food Poland	Βαρσοβία	18-20/04/2023
China Langfang International Economic and Trade Fair	Langfang	16-20/06/2023
Regal Branchentreff	Βιέννη	15/06/2023
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη	9-17/09/2023
Alles fur den Gast	Σάλτσμπουργκ	11-15/2023
Χάρτης των Γεύσεων	Θεσσαλονίκη	2-3/12/2023

Δυναμική παρουσία καταγράφηκε και στις εκθέσεις υπηρεσιών μέσω πληροφοριακών περιπτέρων που στόχευαν στην προβολή και προώθηση της Κύπρου σε επιλεγμένους τομείς. Συγκεκριμένα, κατά το 2023 υλοποιήθηκε η συμμετοχή σε έξι (6) εκθέσεις υπηρεσιών σε πέντε (5) διαφορετικές χώρες (Σιγκαπούρη, Κίνα, Ελλάδα, Πολωνία και Αυστρία). Οι εκθέσεις αυτές κάλυψαν, μεταξύ άλλων, στρατηγικούς τομείς όπως η εκπαίδευση, η ναυτιλία και η εφοδιαστική αλυσίδα (logistics).

Άρθρα, διαφημίσεις και συμμετοχή σε εκδηλώσεις

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο, καταχωρήθηκαν άρθρα και διαφημίσεις σε εξειδικευμένα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας και πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις που καταγράφονται στον πιο κάτω πίνακα:

Άρθρα και διαφημίσεις	
Εμπορικό Κέντρο	Θέμα
Αθηνών	Προβολή των ποικιλιών κρασιών της Κύπρου στο εξειδικευμένο περιοδικό "Wine Plus", μέσω ολοσέλιδης καταχώρησης.
Αθηνών	Καταχώρηση "advertorial" στο περιοδικό "Wine Plus" για τον κυπριακό οίνο.
Βαρσοβίας	Καταχώρηση ενημερωτικού άρθρου στο περιοδικό "Hurt & Detal" για την προώθηση του χαλλουμιού.
Βαρσοβίας	Διοργάνωση εκδήλωσης γευσισγνωσίας για το Χαλλούμι
Βερολίνου	Καταχώρηση διαφήμισης για τα παραδοσιακά αλλαντικά στο εξειδικευμένο περιοδικό "Fleishmarketing".
Βιέννης	Καταχώρηση ενημερωτικού άρθρου στο περιοδικό "Grillzeit" για την προώθηση του χαλλουμιού.

Ντουμπάι	Καταχώρηση άρθρου στην εφημερίδα "Khaleej Times" για την προώθηση των κυπριακών πατατών.
Ντουμπάι	Καταχώρηση άρθρου στην εφημερίδα "Khaleej Times" για την προώθηση χαλλουμιού.
Παρισιού	Καταχώρηση facebook boost για την προώθηση του χαλλουμιού στη Γαλλία.
Πεκίνο	Δημιουργία και προβολή μέσω TikTok και WeChat διαφημιστικού σποτ σε συνεργασία με την πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου JD.com και την εφημερίδα "China Daily Newspaper".

Προκήρυξη Σχεδίων Χορηγιών για συμμετοχή σε εκθέσεις

- Τον Μάιο 2023 προκηρύχθηκε το Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές **επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο** το 2024. Υποβλήθηκαν και αξιολογήθηκαν 78 αιτήσεις από κυπριακές επιχειρήσεις. Ο συνολικός εκτιμώμενος προϋπολογισμός του Σχεδίου Χορηγιών ανέρχεται στα €2,2 εκ. Η υλοποίηση του Σχεδίου Χορηγιών βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί εντός του 2024.
- Τον Ιούλιο 2023 προκηρύχθηκε το Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές **επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας βιομηχανικών προϊόντων για ιδιωτική συμμετοχή** σε εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό το 2023. Υποβλήθηκαν 58 αιτήσεις και κρίθηκαν δικαιούχοι 47 επιχειρήσεις. Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται στις €380.800. Η καταβολή των χορηγιών θα γίνει εντός του 2024.
- Τον Ιούλιο 2023 προκηρύχθηκε το Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές **επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης ή/και εμπορίας γεωργικών προϊόντων για ιδιωτική συμμετοχή** σε εκθέσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό το 2023. Υποβλήθηκαν 40 αιτήσεις και κρίθηκαν δικαιούχοι 37 επιχειρήσεις. Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται στις €180.000. Η καταβολή των χορηγιών θα γίνει εντός του 2024.
- Τον Ιούλιο 2023 προκηρύχθηκε το Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis", προς κυπριακές **επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, για ιδιωτική συμμετοχή σε εκθέσεις στο εξωτερικό** το 2023. Υποβλήθηκαν 90 αιτήσεις και κρίθηκαν δικαιούχοι 85 επιχειρήσεις. Ο προϋπολογισμός του Σχεδίου ανέρχεται στις €469.300. Η καταβολή των χορηγιών θα γίνει εντός του 2024.
- Το 2023 προκηρύχθηκε το Σχέδιο ενισχύσεων ήσσονος σημασίας "de minimis" προς κυπριακές **επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών οι οποίες συμμετέχουν σε εκθέσεις στο εξωτερικό στις οποίες το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας συμμετέχει με κρατικό περίπτερο** το 2024. Στα πλαίσια του σχεδίου αυτού η Υπηρεσία Εμπορίου προέβηκε σε ενέργειες για συμμετοχή στην έκθεση GITEX 2024, για την οποία υποβλήθηκαν διπλάσιος αριθμός αιτήσεων συμμετοχής από κυπριακές τεχνολογικές

επιχειρήσεις, συγκριτικά με τη διοργάνωση του 2023 (17 αιτήσεις έναντι των 8 για το έτος 2023).

Διοργάνωση εκπαιδευτικών και επιχειρηματικών αποστολών

Το Εμπορικό Κέντρο στην Αθήνα διοργάνωσε εκπαιδευτικές εκθέσεις τον Απρίλιο και τον Νοέμβριο του 2023 σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας με τη συμμετοχή δώδεκα (12) κυπριακών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και του ΚΕΒΕ.

Πρόσθετα, στο πλαίσιο προβολής της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου υπηρεσιών καθώς και της περαιτέρω ανάπτυξης διμερών επιχειρηματικών σχέσεων της Κύπρου διοργανώθηκαν, σε συνεργασία με τα Εμπορικά Κέντρα και το ΚΕΒΕ, επτά (7) επιχειρηματικές αποστολές και φόρουμ σε Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Καζακστάν, Σαγκάη και Χονγκ Κονγκ, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και Αυστρία.

Λειτουργία υπηρεσίας Export Helpdesk

Η Υπηρεσία Export Helpdesk (EHD) αφορά ακόμα ένα εργαλείο στη διάθεση των Κυπρίων εξαγωγέων μέσα στα πλαίσια της συνολικής προσπάθειας που καταβάλλεται από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας για περαιτέρω διείσδυση των κυπριακών επιχειρήσεων σε αγορές του εξωτερικού.

Το EHD διαμεσολαβεί μεταξύ κυπριακών επιχειρήσεων και των Εμπορικών Κέντρων με στόχο την παροχή πληροφοριών στους αιτητές για χώρες που καλύπτουν τα Εμπορικά Κέντρα και την προώθηση τους σε δυνητικούς εισαγωγείς. Ο θεσμός του EHD έχει συντονιστικό ρόλο στην προσπάθεια που αφορά την εξεύρεση εισαγωγέων μέσω των Εμπορικών Κέντρων του ΥΕΕΒ στο εξωτερικό.

Η δράση αυτή αφορά αποστολή καταλόγων δυνητικών εισαγωγέων για χώρες που καλύπτουν τα Εμπορικά Κέντρα και ενεργή προώθηση των κυπριακών επιχειρήσεων σε δυνητικούς εισαγωγείς. Κατά το 2023 απαντήθηκαν 154 αιτήματα εξαγωγέων με αποστολή καταλόγων σε 61 επιχειρήσεις σε σχέση με 144 αιτήματα που είχαν απαντηθεί κατά το 2022.

Διαχείριση χώρου Κρατικής Έκθεσης

Μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το 2014 η Υπηρεσία Εμπορίου ανέλαβε τη διαχείριση του χώρου της ΑΚΕ για σκοπούς αναζωογόνησης του Εμπορίου. Συγκεκριμένα, η Υπηρεσία δέχεται αιτήματα από οργανωμένα σύνολα, επαγγελματικούς συνδέσμους και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της διενέργειας εξειδικευμένων εκθέσεων και παρεμφερείς δραστηριότητες, για χρήση του χώρου της Κρατικής Έκθεσης. Στο παρόν στάδιο τα μόνα διαθέσιμα είναι τα Εκθεσιακά Περίπτερα τα οποία έχουν τύχει αναβάθμισης της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης και τα οποία είναι τα Halls A & B, και το Περίπτερο 6.

Λειτουργία Μονάδας Διαχείρισης Εμπορικών Σημάτων

Βασικός στόχος της Μονάδας Διαχείρισης Εμπορικών Σημάτων είναι η προστασία, προώθηση και διαχείριση των Εμπορικών Σημάτων για το Χαλλούμι στην Κύπρο και το εξωτερικό, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη του παραδοσιακού μας προϊόντος. Στις αρμοδιότητες της Μονάδας εντάσσονται οι διαδικασίες εγγραφής Εμπορικών Σημάτων για το Χαλλούμι σε νέες αγορές, ως επίσης και η παρακολούθηση και διαχείριση των υποθέσεων παραβίασης των εγγεγραμμένων Εμπορικών Σημάτων.

Εμπορική Πολιτική και Διμερείς Σχέσεις

Η εμπορική πολιτική αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, πράγμα που σημαίνει ότι μόνο η ΕΕ (και όχι τα επιμέρους κράτη μέλη) μπορεί να νομοθετεί και να συνάπτει διεθνείς εμπορικές συμφωνίες με τρίτες χώρες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπροσωπεί την ΕΕ στις διεθνείς εμπορικές διαπραγματεύσεις, ενώ το Συμβούλιο της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τα κράτη μέλη, όπως η Κύπρος, συμμετέχουν μέσω των εθνικών τους εκπροσώπων στις επιτροπές και ομάδες εργασίας της ΕΕ, καταθέτοντας τις θέσεις τους και επηρεάζοντας τη διαμόρφωση της κοινής πολιτικής.

Η Κύπρος συμμετάσχει στις Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου μέσω της Υπηρεσίας Εμπορίου και συγκεκριμένα του Κλάδου Εμπορικής Πολιτικής και Διμερών Σχέσεων. Ιδιαίτερα, γίνεται παρακολούθηση των εξελίξεων σε σχέση με το διεθνές εμπόριο τόσο στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στους διάφορους διεθνείς Οργανισμούς, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) και ο Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ), συντονίζοντας, διαμορφώνοντας και καταθέτοντας τις θέσεις της Κύπρου για τα διάφορα θέματα που συζητούνται. Πρόσθετα, έχει την αρμοδιότητα, σε συντονισμό με άλλες αρμόδιες αρχές, προώθησης διμερών επενδυτικών σχέσεων Κύπρου με Τρίτες χώρες.

Η συστηματική παρακολούθηση των θεμάτων αυτών και η συμμετοχή στα σχετικά όργανα διαμόρφωσης πολιτικής, σε συνάρτηση με τις σχετικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η Κύπρος, είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της ανταγωνιστικότητας της Κυπριακής οικονομίας.

Τέλος, η Υπηρεσία Εμπορίου (Κλάδος Έκδοσης Αδειών Εξαγωγής Στρατηγικών Ειδών) είναι υπεύθυνη για την έκδοση αδειών εξαγωγής για είδη διπλής χρήσης, όπλα και στρατιωτικό εξοπλισμό, εφαρμόζοντας τη σχετική κοινοτική και εθνική νομοθεσία σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες Αρχές. Επίσης εφαρμόζεται μαζί με τα άλλα καθ' ύλην εμπλεκόμενα Υπουργεία/Αρχές η νομοθεσία για την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση Πρόδρομων Ουσιών Εκρηκτικών Υλών Νόμος, Ν. 26(Ι)/2017.

Κατά το 2023, μεταξύ άλλων, η Υπηρεσία Εμπορίου:

- Συμμετείχε σε επιτροπές και ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι αρμόδιες για τη διαμόρφωση και την εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής της ΕΕ.

- Παρακολούθησε και συντόνισε με αρμόδιες αρχές, τις θέσεις της ΚΔ σε θέματα, όπως, υπηρεσίες, επενδύσεις και δασμοί, που είναι μέρος των Συμφωνιών Ελευθέρων Συναλλαγών που διαπραγματεύεται η ΕΕ με τρίτες χώρες ή ομάδες τρίτων χωρών,
- Συμμετείχε στις διαπραγματεύσεις για ολοκλήρωση των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ.
- Συμμετείχε στη διαμόρφωση της Εμπορικής Πολιτικής, συντονίζοντας τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και αρμόδιες αρχές, για διαμόρφωση θέσεων ΚΔ ως προς την διασφάλιση των επιθετικών / αμυντικών συμφερόντων μας.
- Παρακολούθησε τις εξελίξεις σε σχέση με το διεθνές εμπόριο και τις πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες, σε διάφορους διεθνείς Οργανισμούς, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ).
- Παρακολούθησε τις εξελίξεις σε θέματα που αφορούν στην ανάπτυξη του εμπορίου σε Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς όπως είναι ο ΟΟΣΑ (Οργανισμός για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη), η UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development), το ITC (International Trade Centre), η Ένωση Για την Μεσόγειο, καθώς και σε επίπεδο Κοινοπολιτείας.
- Συμμετείχε στην εξέταση μέτρων εμπορικής άμυνας, όπως υποθέσεις εξέτασης επιβολής δασμών anti-dumping ή anti-subsidy, σε επίπεδο Επιτροπής Μέσων Εμπορικής Άμυνας του Συμβουλίου Ε.Ε. Το 2023 εξετάστηκαν 45 υποθέσεις για επιβολή δασμών Αντι-ντάμπινγκ και Αντι-επιδοτήσεων στα πλαίσια των μέτρων εμπορικής άμυνας.
- Προχώρησε στην αναθεώρηση του πρότυπου κειμένου σύμβασης Διμερών Επενδυτικών Συμφωνιών μέσω διαδικασίας ανάθεσης σε εξειδικευμένο οίκο. Το εν λόγω κείμενο αποτελεί μια επιθυμητή βάση έναρξης διαπραγματεύσεων της ΚΔ με Τρίτες Χώρες και αναμένεται να διαφοροποιηθεί σε διάφορα στάδια, πριν και κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Το Έργο άρχισε τον Οκτώβριο 2022 και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο 2023.
- Ενημέρωσε εξαγωγείς για τη δυνατότητα αξιοποίησης Εμπορικών Συμφωνιών αλλά και για τη χρήση της πλατφόρμας Access2Markets. Η πλατφόρμα, μεταξύ άλλων, παραπέμπει επίσης στο Ενιαίο Σημείο Εισόδου, το οποίο αποτελεί το πρώτο σημείο επαφής του τμήματος εμπορίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της Ε.Ε.²⁷ που αντιμετωπίζουν θέματα πρόσβασης στην αγορά σε τρίτες χώρες ή διαπιστώνουν τη μη συμμόρφωση των δεσμεύσεων βιωσιμότητας.

Εφαρμογή της Νομοθεσίας για την Έκδοση Αδειών Εξαγωγής για Στρατηγικά Είδη

Ο Κλάδος Έκδοσης Αδειών Εξαγωγής Στρατηγικών Ειδών ασχολείται κυρίως με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον έλεγχο των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης (είδη διπλής χρήσης είναι τα είδη που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τόσο για πολιτική, όσο και για στρατιωτική χρήση), όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού. Οι άδειες εξαγωγής για τα εν λόγω είδη εκδίδονται σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και τις άλλες αρχές που συμμετέχουν στη Συμβουλευτική Επιτροπή. Πρόσθετα, ο Κλάδος μαζί με τα καθ' ύλην εμπλεκόμενα Υπουργεία / Τμήματα / Υπηρεσίες / Αρχές είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή

της νομοθεσίας για την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών.

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, ο Κλάδος συμμετέχει σε διάφορες Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεργάζεται με άλλα Κράτη Μέλη.

Κατά το 2023 εκδόθηκε ο ακόλουθος αριθμός αδειών:

- 53 άδειες εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης.
- 191 άδειες εξαγωγής πυροβόλων όπλων για μη στρατιωτική χρήση.
- 2 άδειες για ενδο-ενωσιακή μεταφορά στρατιωτικού εξοπλισμού.

Απορρίφθηκαν 22 αιτήσεις για έκδοση αδειών εξαγωγής ειδών διπλής χρήσης και 1 για έκδοση άδεια εξαγωγής πυροβόλων όπλων.

ΤΜΗΜΑ ΑΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 6: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Το Τμήμα Αφερεγγυότητας (ΤΑ) υπάγεται στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και συστάθηκε την 1η Ιανουαρίου 2020, σε συνέχεια της λήψης σχετικής Υπουργικής απόφασης στις 22 Μαΐου 2019. Με βάση τον περί του Τμήματος Αφερεγγυότητας και συναφών θεμάτων Νόμο του 2020 (Ν.68(Ι)/2020), ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 16 Ιουνίου 2020, καθορίστηκε η λειτουργία και οι αρμοδιότητες του Τμήματος, όπως:

- αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα που εκχωρούνται από οποιοδήποτε σχετικό νόμο ή και κανονισμό στην Υπηρεσία Αφερεγγυότητας,
- αρμοδιότητες και καθήκοντα που εκχωρούνται από οποιοδήποτε σχετικό νόμο ή και κανονισμό στον Επίσημο Παραλήπτη,
- αρμοδιότητες εξουσίες και καθήκοντα που εκχωρούνται από οποιοδήποτε σχετικό νόμο ή και κανονισμό στον Κλάδο Εταιρειών του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη σε σχέση με:

(i) τις εκκαθαρίσεις εταιρειών·

(ii) το διορισμό Διαχειριστή ή Παραλήπτη· και

(iii) το μηχανισμό για την αναδιάρθρωση χρέους εταιρειών.

Στόχος του Τμήματος είναι μέσα από το Νομικό και Ρυθμιστικό Πλαίσιο του, να συμβάλει:

- Στην αποτελεσματική διαχείριση της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής περιουσίας.
- Στην κουλτούρα της επιβίωσης και της δεύτερης ευκαιρίας, σε αντίθεση με την πτώχευση και την εκκαθάριση.
- Στη διάσωση και αποκατάσταση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την ανασυγκρότηση και διατήρηση των βιώσιμων επιχειρήσεων. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της θεσμοθέτησης μηχανισμού αναδιάρθρωσης χρέους εταιρειών, με τη διαδικασία Διορισμού εξεταστή καθώς και τη διαδικασία Διορισμού παραλήπτη/ διαχειριστή.
- Στη βιωσιμότητα φυσικών προσώπων, μέσω της παροχής κατάλληλων εργαλείων και πλαισίου αναδιάρθρωσης των δανείων τους. Πρόκειται για τον μηχανισμό Προσωπικών Σχεδίων Αποπληρωμής και τον μηχανισμό Διατάγματος Απαλλαγής Οφειλών. Η διαδικασία Προσωπικού Σχεδίου Αποπληρωμής αποσκοπεί στη αναδιάρθρωση χρεών φυσικών προσώπων με εξασφαλισμένα δάνεια. Η διαδικασία Διατάγματος Απαλλαγής Οφειλών αποσκοπεί στην απαλλαγή χρεών φυσικών προσώπων με ανεξασφάλιστα δάνεια μέχρι €25,000.
- Στην ευνοϊκότερη μεταχείριση των εγγυητών.

Μέσα στο 2023, το Τμήμα έχει στελεχωθεί, με την πλήρωση της θέσης της Διευθύντριας του Τμήματος Αφερεγγυότητας, δεκαπέντε (15) θέσεων Λειτουργιών Αφερεγγυότητας και τεσσάρων (4) θέσεων Λειτουργιών Αφερεγγυότητας Α'. Για την ολοκλήρωση της στελέχωσης σε όλες τις βαθμίδες της οργανωτικής δομής του Τμήματος, απομένει η πλήρωση μιας (1) θέσης Ανώτερου Λειτουργού Αφερεγγυότητας, η οποία αναμένεται να πληρωθεί μέχρι τον Δεκέμβριο 2023.

Παραμένοντας ευθυγραμμισμένο με την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για την Αφερεγγυότητα, το Τμήμα έχει διαμορφώσει τη στρατηγική του λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η κοινωνία σε εσωτερικό και εξωτερικό επίπεδο. Με γνώμονα τις ιδιαίτερες συνθήκες που δημιουργήθηκαν από τον πόλεμο που συνεχίζεται στην Ουκρανία και την έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί στο Ισραήλ και στις γειτονικές μας χώρες, αλλά και τον αντίκτυπο που υπάρχει στην οικονομία, το Τμήμα θέτει τις κατάλληλες δομές και υποδομές για την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδιασμού. Παράλληλα, στον Προϋπολογισμό αντικατοπτρίζονται οι δράσεις που απορρέουν από το Ταμείο Ανάκαμψης κι Ανθεκτικότητας και τα ορόσημα υλοποίησης που περιλαμβάνονται σε αυτό.

Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής των προδιαγραφών για αγορά συστήματος λογισμικού και εξοπλισμού, εντός του 2023 έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες υλοποίησης του έργου, το οποίο θα διασφαλίσει τη ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση του Τμήματος. Η ψηφιοποίηση του αρχείου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, ενώ παράλληλα έχουν τροχοδρομηθεί οι διαδικασίες για την αγορά του συστήματος αυτοματοποίησης. Η αγορά και η εφαρμογή του νέου συστήματος αυτοματοποίησης αποτελεί ακόμη ένα σημαντικό ορόσημο μεταρρύθμισης στον τομέα της αφερεγγυότητας. Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών του Τμήματος θα διασφαλίσει την αποδοτικότητα και την ανταγωνιστικότητα της αρμόδιας διοικητικής αρχής. Το Έργο της αυτοματοποίησης του Τμήματος έχει ενταχθεί κάτω από το Ταμείο Ανάκαμψης, με ορίζοντα υλοποίησης το 2025.

Ο ρόλος του Τμήματος Αφερεγγυότητας στη διαμόρφωση ενός ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, ελκυστικού για επενδύσεις, είναι καθοριστικός. Οι αποτελεσματικές διαδικασίες αφερεγγυότητας αποτελούν δικλίδες ασφαλείας για μια υγιή οικονομία, συνεπώς η εφαρμογή του συστήματος αυτοματοποίησης θα συμβάλει τα μέγιστα προς αυτή την κατεύθυνση.

Ο ρόλος αυτός αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία αφού το Τμήμα αποτελεί την αρμόδια αρχή για εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/1023, για την προληπτική αναδιάρθρωση και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στις επιχειρήσεις. Σε μια εποχή που το μέλλον των επιχειρήσεων κρίνεται αβέβαιο και η οικονομία θεωρείται ευάλωτη, το Τμήμα προχωρά με τη δημιουργία εργαλείων έγκαιρης προειδοποίησης και σχέδια στήριξης των μικρομεσαίων και όχι μόνο, επιχειρήσεων. Παράλληλα, στα πλαίσια του καθορισμού του Τμήματος Αφερεγγυότητας ως Μονάδας Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (Asset Management Office), η οποία θα διαχειρίζεται τη δεσμευμένη και δημευμένη περιουσία που αποκτήθηκε από παράνομα έσοδα, επιβάλλεται όπως δημιουργηθεί νεοσύστατος

Τομέας/Μονάδα, για να αναλάβει τον εν λόγω ρόλο, σε συνεργασία πάντα με τη Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟΚΑΣ).

Καθώς επεκτείνονται οι αρμοδιότητες του Τμήματος, ο ρόλος του αναπροσαρμόζεται συνεχώς. Με την πλήρη εφαρμογή και λειτουργία του νομικού και θεσμικού πλαισίου αφερεγγυότητας, το Τμήμα εργάζεται ανελλιπώς για τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών που αφορούν στην αδειοδότηση, την εποπτεία και την εκπαίδευση των επαγγελματιών του κλάδου, των Συμβούλων Αφερεγγυότητας. Ταυτόχρονα, τροχοδρομεί εκστρατείες ενημέρωσης για το Πλαίσιο Αφερεγγυότητας και την εφαρμογή της Γραμμής Εξυπηρέτησης Πελατών. Με τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και αποδοτικής εφαρμογής των διαδικασιών αφερεγγυότητας, αναμένεται ότι το Τμήμα θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, στην ενθάρρυνση της απασχόλησης και στην διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, ενώ παράλληλα θα προάγει τη δεύτερη ευκαιρία για τις βιώσιμες επιχειρήσεις.

Οι κυριότερες δραστηριότητες του Τμήματος κατά τη διάρκεια του 2023 ήταν οι ακόλουθες:

- Εναρμόνιση εθνικής νομοθεσίας με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1023, για την προληπτική αναδιάρθρωση και την απαλλαγή από τα χρέη των οφειλετών.
- Δημιουργία Μονάδας Ανάπτυξης και Επικοινωνίας (ΜΑΕ) στο Τμήμα η οποία ασχολείται με την ανάπτυξη και την προώθηση του Τμήματος.
- Ετοιμασία εγγράφων διαγωνισμού για αναθεώρηση του νομικού πλαισίου του Τμήματος και ανασχεδιασμό αιτήσεων και εντύπων στη βάση του άρθρου 90 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2016 (Ν.73(Ι)/2016).
- Ετοιμασία Σχεδίου Δράσης για την επικοινωνία του Τμήματος και σταδιακή ανάπτυξη της εκστρατείας προώθησης και ενημέρωσης αναφορικά με τα εργαλεία του Πλαισίου Αφερεγγυότητας, η οποία υλοποιείται σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών.
- Διαχείριση έργου για δημιουργία νέας ιστοσελίδας του Τμήματος, στα πρότυπα του gov.cy, με σκοπό την καλύτερη και ταχύτερη ενημέρωση και εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Παροχή ηλεκτρονικής υπηρεσίας για έκδοση Πιστοποιητικών Μη Πτώχευσης για φυσικά πρόσωπα, και μη Εκκαθάρισης για εταιρείες, για τη διευκόλυνση των πολιτών/ επιχειρήσεων.
- Διαχείριση έργου ψηφιοποίησης και οργάνωσης του Αρχείου του Τμήματος, στα πρότυπα οργάνωσης και λειτουργίας των αρχείων της Δημόσιας Υπηρεσίας.
- Διατήρηση στατιστικών στοιχείων για όλες τις δράσεις του Τμήματος, τα οποία δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του.
- την καταγραφή των προδιαγραφών για εισαγωγή και εφαρμογή συστήματος αυτοματοποίησης των διαδικασιών του Τμήματος και δημοσίευση εγγράφων διαγωνισμού για προκαταρκτική διαβούλευση της Αγοράς.
- Σχεδιασμός γραμμής εξυπηρέτησης για το κοινό κατόπιν της έγκρισης της Πρότασης που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο το Δεκέμβριο του 2023.
- Διενέργεια γραπτής εξέτασης επαγγελματικής κατάρτισης σε υποψήφιους που επιθυμούν να αδειοδοτηθούν ως Σύμβουλοι Αφερεγγυότητας.

- Υλοποίηση δράσεων που εμπίπτουν κάτω από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στα οποία περιλαμβάνονται ορόσημα υλοποίησης και αφορούν μεταξύ άλλων:
- την πρόσληψη Λειτουργών Αφερεγγυότητας για σκοπούς στελέχωσης, στη βάση της οργανωτικής δομής του Τμήματος,
- τη διεξαγωγή εκπαιδευτικού σεμιναρίου στους Λειτουργούς του Τμήματος με θέμα «Πρόγραμμα βασικής κατάρτισης για νεοεισερχόμενους Λειτουργούς», συμβάλλοντας τόσο στην ενημέρωσή τους για θέματα που τους αφορούν, όσο και στην προσωπική τους ανάπτυξη,
- τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε Συμβούλους Αφερεγγυότητας με στόχο την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Διαχείριση της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής περιουσίας

- Ολοκλήρωση της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής διαδικασίας και πληρωμή μερισμάτων.
- Εφαρμογή της αναδιοργάνωσης όπως προκύπτει από το Σχέδιο Δράσης για τον Τομέα των Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων Εταιρειών.
- Αντιμετώπιση του συσσωρευμένου όγκου εργασίας.
- Διασφάλιση της εύρυθμης εφαρμογής των Νομοθετημάτων της Πτωχευτικής και Εκκαθαριστικής διαδικασίας και της εναρμόνισής τους με το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος.

Διαχείριση της διαδικασίας των Σχεδίων Διακανονισμού

Ολοκλήρωση της διαδικασίας Διαταγμάτων Απαλλαγής Οφειλών (ΔΑΟ) εντός χρονικού διαστήματος 3 μηνών και ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης Προστατευτικού Διατάγματος (ΠΔ) για τα Προσωπικά Σχέδια Αποπληρωμής (ΠΣΑ) εντός χρονικού διαστήματος 2 μηνών.

Εφαρμογή της αναδιοργάνωσης όπως προκύπτει από το Σχέδιο Δράσης για τον Τομέα Αφερεγγυότητας.

Διασφάλιση της εύρυθμης εφαρμογής των Νομοθετημάτων της διαδικασίας των Σχεδίων Διακανονισμού και της εναρμόνισής τους με το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον λειτουργίας του Τμήματος.

Έσοδα

Έσοδα Τμήματος Αφερεγγυότητας	2023
Τομέας Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων	1.890.534,45
Τομέας Αφερεγγυότητας	27.140,00
ΣΥΝΟΛΟ	€1.917.674,45

Γενικά Στατιστικά Στοιχεία

Ετήσια στατιστικά στοιχεία Τομέα Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων						
Έτος	Διατάγματα Παραλαβής/ Πτώχευσης	Διατάγματα Εκκαθάρισης	Εκούσιες Εκκαθαρίσεις	Διατάγματα Δήμευσης	Εκκαθαρίσεις Ημικρατικών Οργανισμών	Σύνολο
2019	38	67	2097	1	1	2204
2020	31	77	2235	0	0	2343
2021	31	74	2161	0	0	2266
2022	43	57	1772	0	0	1872
2023	27	96	1676	0	0	1799

Ετήσια Στατιστικά Στοιχεία Αιτήσεων ΔΑΟ						
Έτος	Αιτήσεις που παραλήφθηκαν	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από ΤΑ	Αιτήσεις που αποσύρθηκαν από χρεώστη	Αιτήσεις που καταχωρήθηκαν στο δικαστήριο	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν από το δικαστήριο	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από το δικαστήριο
2019	107	123	13	132	127	9
2020	51	38	10	107	116	3
2021	50	6	4	65	70	0
2022	24	14	3	41	45	0
2023	23	7	0	19	18	0

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Δραστηριότητες Τομέα Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων							
Έτος	Έκδοση Πιστοποιητικών	Αποκατάσταση Πτωχευσάντων	Ακύρωση Διαταγμάτων Πτώχευσης	Ακύρωση Διαταγμάτων Εκκαθάρισης	Διάλυση Εταιρειών	Συνελεύσεις Πιστωτών/Μετόχων	Πληρωμή Μερισμάτων
2019	14335	36	26	7	51	0	23
2020	14245	42	11	2	78	0	11
2021	14932	22	22	0	112	2	24
2022	12241	25	24	0	16	0	8
2023	16819	16	27	6	5	0	3
Άλλες Δραστηριότητες Τομέα Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων				2021	2022	2023	
Πωλήσεις ακινήτων				28	20	18	

Ετήσια Στατιστικά Στοιχεία Αιτήσεων ΠΣΑ											
Έτος	Αιτήσεις που παραλήφθηκαν	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από ΤΑ	Αιτήσεις που αποσύρθηκαν	Αιτήσεις που καταχωρήθηκαν στο δικαστήριο για προστατευτικό διάταγμα	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν από το δικαστήριο για προστατευτικό διάταγμα	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από το δικαστήριο για προστατευτικό διάταγμα	Αιτήσεις που εγκρίθηκαν από τους πιστωτές	Αιτήσεις που απορρίφθηκαν από τους πιστωτές	Αιτήσεις που επικυρώθηκαν από το δικαστήριο	Αιτήσεις με μη συναινετικό ΠΣΑ	Αιτήσεις με εκκρεμή στοιχεία
2019	63	0	1	51	51	0	18	8	22	8	4
2020	103	1	10	73	73	0	14	33	19	27	6
2021	195	2	5	157	163	0	19	65	19	63	31
2022	170	2	2	198	191	0	28	158	21	114	9
2023	199	4	2	186	186	0	12	86	14	86	10

ΤΜΗΜΑ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 7: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Ο σκοπός του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας είναι η εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής σε θέματα που διευκολύνουν την εύρυθμη λειτουργία και την ανάπτυξη της οικονομίας, καθώς και η διαμόρφωση και διατήρηση κατάλληλων συνθηκών για την περαιτέρω ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Το Τμήμα αποτελεί βασικό πυλώνα στήριξης και προώθησης της επιχειρηματικότητας, γι' αυτό και τα τελευταία χρόνια προχωρεί σε μεταρρυθμίσεις με στόχο τον εκσυγχρονισμό και την αναδιοργάνωσή του, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες προκλήσεις και τις αυξανόμενες ανάγκες του επιχειρηματικού κόσμου.

Η μεταρρύθμιση υλοποιείται βάσει εγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης του Υπουργικού Συμβουλίου, με την συμβολή ειδικής Ομάδας Έργου και του ίδιου του Τμήματος. Στόχος είναι η δημιουργία μιας σύγχρονης, αποτελεσματικής και ταχύτερης Υπηρεσίας, η οποία θα λειτουργεί με απλοποιημένες διαδικασίες, στηριγμένες σε βέλτιστες πρακτικές και σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα, συμβάλλοντας ώστε η Κυπριακή Δημοκρατία να αναδειχθεί σε ανταγωνιστικό κέντρο παροχής υπηρεσιών.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, προωθούνται σημαντικές διοικητικές αλλαγές με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος και τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων.

Στα πλαίσια υλοποίησης των πιο πάνω στόχων, το 2023 το Τμήμα σε συνεργασία με την Ομάδα Έργου προώθησε ενέργειες που αφορούν ανάμεσα σε άλλα και στη δημιουργία ενός νέου πληροφοριακού συστήματος μέσω της ανάπτυξης, εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μίας ολοκληρωμένης πλατφόρμας διαχείρισης μητρώων στο Τμήμα. Μετά την προκήρυξη ανοικτού διαγωνισμού, υπογράφηκε στις 11/10/2022 Σύμβαση με ιδιωτική εταιρεία με ορίζοντα υλοποίησης του έργου τέλη του 2025/αρχές 2026.

Επιπρόσθετα, ο Έφορος Εταιρειών από τις 23/2/2021 ορίστηκε ως η αρμόδια αρχή για την τήρηση και λειτουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων εταιρειών και άλλων νομικών οντοτήτων βάσει των διατάξεων του Περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικού) Νόμου του 2021, με τον οποίο το εθνικό δίκαιο εναρμονίστηκε με την 5^η Ευρωπαϊκή Οδηγία κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΕΕ 2018/843, 30ης Μαΐου 2018). Η εναρμόνιση με το κοινοτικό δίκαιο, ενδυναμώνει το υφιστάμενο πλαίσιο πρόληψης και καταπολέμησης της νομιμοποίησης

εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούνται οι κατάλληλοι μηχανισμοί για την καταγραφή των ορθών και επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο, γεγονός που αποτελεί καθοριστικό παράγοντα στην διαφάνεια της εταιρικής δομής. Η δημιουργία του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων έχει ενταχθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) της Κυπριακής Δημοκρατίας για εξασφάλιση χρηματοδότησης ύψους €0.4εκ. κάτω από τον άξονα 4.2 «Προαγωγή ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» και η τελική ηλεκτρονική λύση του συστήματος του ΜΠΔ τέθηκε σε ισχύ στις 14 Νοεμβρίου 2023.

Κλάδος Εταιρειών

Ο Κλάδος Εταιρειών ασχολείται με την εγγραφή, παρακολούθηση, έλεγχο και διαγραφή των ημεδαπών και αλλοδαπών εταιρειών, των συνεταιρισμών και των εμπορικών επωνυμιών. Ο Κλάδος είναι επίσης υπεύθυνος για την εγγραφή και διατήρηση επικαιροποιημένου μητρώου εταιρειών, εμπορικών επωνυμιών, συνεταιρισμών και αλλοδαπών εταιρειών. Στόχος η διασφάλιση της επαρκούς και ακριβούς πληροφόρησης σε ότι αφορά στα στοιχεία των οργανισμών που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του Τμήματος. Ο Κλάδος προωθεί, υποστηρίζει και διευκολύνει τις εμπορικές συναλλαγές σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Πίνακας Εγγραφής Εταιρειών	2021	2022	2023
Εγγραφές Νέων Εταιρειών	12.604	12.583	12.674
Αλλοδαπές Εταιρείες	73	75	56
Εμπορικές Επωνυμίες	2050	1890	1863
Συνεταιρισμοί	112	108	107

Στρατηγικοί Στόχοι

Στόχος 1 (Σ1): Διαχείριση ενός επικαιροποιημένου Μητρώου Εταιρειών, Εμπορικών Επωνυμιών, Συνεταιρισμών και Αλλοδαπών Εταιρειών

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1.1: Αποτελεσματική Διεκπεραίωση Αιτήσεων

Προώθηση όλων των αιτήσεων που υποβάλλονται στον Κλάδο Εταιρειών για εγγραφή και αλλαγές στα στοιχεία οργανισμών, εντός των χρονοδιαγραμμάτων που θέτει το Τμήμα ανά υποκλάδο και, η τήρηση ενός αξιόπιστου Μητρώου για όλους τους εγγεγραμμένους σε αυτό οργανισμούς. Στόχος είναι η βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης του κοινού και η παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1.2: Αποτελεσματική παρακολούθηση της συμμόρφωσης των νομικών οντοτήτων, εγγεγραμμένων στο Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών

Η διασφάλιση της επαρκούς και επικαιροποιημένης πληροφόρησης που τηρεί ο Έφορος Εταιρειών στο Μητρώο του, αναφορικά με δεδομένα τα οποία σχετίζονται με όλους τους τύπους των νομικών οντοτήτων που είναι εγγεγραμμένοι στην Κύπρο και η διαγραφή των μη συμμορφούμενων με τη νομοθεσία νομικών οντοτήτων, είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που το Τμήμα καλείται να αντιμετωπίσει.

Για τον σκοπό αυτό, το Τμήμα προωθεί τις ανάλογες ενέργειες προς επίτευξη του στόχου αυτού οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν:

- Εκκαθάριση του Μητρώου από τις νομικές οντότητες που δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα.
- Συμμόρφωση με την υποχρέωση για καταχώριση στο Τμήμα των Ετήσιων Εκθέσεων τους ή/και των αντίστοιχων οικονομικών τους καταστάσεων
- Επιβολή των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων του Εφόρου Εταιρειών για παρακολούθηση της συμμόρφωσης των νομικών οντοτήτων
- Συνεργασία με το Τμήμα Φορολογίας για σκοπούς ανταλλαγής πληροφοριών για έγκαιρη ενημέρωση της βάσης δεδομένων των δύο Τμημάτων.

Σε συνέχεια όλων των πιο πάνω, ο Κλάδος προέβηκε και στις ακόλουθες δραστηριότητες κατά το 2023:

- Συνεχίστηκε η επικαιροποίηση του Μητρώου Εταιρειών με σκοπό την ορθή πληροφόρηση για κάθε εγγεγραμμένο οργανισμό.
- Παρακολούθηση της συμμόρφωσης νομικών οντοτήτων ανάλογα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Το σύνολο των εταιρειών που διαγράφηκαν το 2023 μετά από αίτηση για διαγραφή ανήλθε στις 2982 εταιρείες. Διαγράφηκαν επίσης 581 εταιρείες που παρέμειναν χωρίς αξιωματούχο.
- Το 2023 στα πλαίσια έναρξης νέας εκστρατείας συμμόρφωσης για την υποβολή των οφειλόμενων ετήσιων εκθέσεων και των αντίστοιχων οικονομικών καταστάσεων, στάληκαν υπενθυμητικές επιστολές σε 90.289 εταιρείες.

Επιπλέον, προωθήθηκαν και οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Συμμετοχή στην επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing” που αφορά τη διασύνδεση του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Πλατφόρμα.
- Συνεχίστηκε η συλλογή και υποβολή των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων στο σύστημα της ενδιάμεσης λύσης του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων μέχρι και τις 13 Νοεμβρίου 2023.

- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της τελικής λύσης του συστήματος του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων που ανατέθηκε σε εξωτερικό συνεργάτη συνεχίστηκε κανονικά εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων και ολοκληρώθηκε το 4ο τρίμηνο του 2023. Η έναρξη της εφαρμογής της τελικής λύσης του ηλεκτρονικού συστήματος του Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2023. Στις 10/11/2023 αναρτήθηκε σχετική ανακοίνωση στην ιστοσελίδα του Τμήματος για την έναρξη λειτουργίας της τελικής λύσης του συστήματος.
- Ο Έφορος Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το άρθρο 61 Α του περί Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (Ν.188(Ι)(2007) δημοσίευσε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την Οδηγία Κ.Δ.Π. 401/2023 σύμφωνα με την οποία παραχωρήθηκε η δυνατότητα σε εταιρείες ή άλλες νομικές οντότητες, καθώς και στους αξιωματούχους τους, οι οποίοι είχαν υποβάλει μέχρι τις 13 Νοεμβρίου 2023, μέσω της ενδιαμέσης λύσης, τις πληροφορίες αναφορικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους, αλλά δεν τις είχαν επιβεβαιώσει έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2023 μέσω της τελικής λύσης του ηλεκτρονικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και άλλων Νομικών Οντοτήτων, να προβούν στην επιβεβαίωση αυτή στην τελική λύση (σε ισχύ από 14/11/2023) μέχρι και την 29η Φεβρουαρίου 2024.
- Συμμετοχή στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “Εμπειρογνώμονες Εταιρικού Δικαίου” στην οποία συζητούνται ενδεχόμενες πρωτοβουλίες στον τομέα του Εταιρικού Δικαίου, καθώς και η εφαρμογή εγκεκριμένων νομοθετικών πράξεων.
- Συμμετοχή στην Ομάδα Εργασίας “Εταιρικό Δίκαιο” του Συμβουλίου της ΕΕ, η οποία εξετάζει, συζητεί και εγκρίνει νομοθετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον τομέα του εταιρικού δικαίου.

Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας

Στον Κλάδο Διανοητικής Ιδιοκτησίας υπάγονται τα Εμπορικά Σήματα (εθνικά, ευρωπαϊκά, διεθνή), τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (εθνικά, μεταφράσεις ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ευρωπαϊκά, διεθνή), τα Βιομηχανικά Σχέδια και Υποδείγματα, τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας, οι Γεωγραφικές Ενδείξεις και Ονομασίες Προέλευσης Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων και τέλος οι Τοπογραφίες Προϊόντων Ημιαγωγών. Ο Κλάδος, με βάση τις ισχύουσες νομοθεσίες, προσφέρει εγγραφή με αποτέλεσμα την προστασία όλων των πιο πάνω εκτός από τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας για τα οποία δεν χρειάζεται εγγραφή. Για τις Γεωγραφικές Ενδείξεις και Ονομασίες Προέλευσης, τηρείται μόνο το προσωρινό Μητρώο, μέχρι αυτές προστατευθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι αιτήσεις καταχωρούνται στο Υπ. Γεωργίας.

Παράλληλα ενεργεί ως γραφείο παραλαβής ευρωπαϊκών αιτήσεων για διπλώματα ευρεσιτεχνίας (ΕΡ) και διεθνών αιτήσεων για διπλώματα ευρεσιτεχνίας (PCT), ενώ έχει την υποχρέωση να παραλαμβάνει αιτήσεις για διεθνή εγγραφή εμπορικών σημάτων, οι οποίες αφού εξεταστούν και πιστοποιηθεί η ορθότητά τους, προωθούνται στον Διεθνή Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO).

Η Κύπρος είναι μέλος και εκπροσωπείται από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας στις εργασίες των θεσμικών οργάνων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ), του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) και του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕUIPO). Ο περί Εμπορικών Σημάτων Νόμος (Κεφ. 268), σε συνδυασμό με τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Νόμοι 63/65 και 66/83, Ένωση των Παρισίων), προστατεύει τα εμπορικά σήματα τόσο των Κυπρίων, όσο και των αλλοδαπών ιδιοκτητών.

Αιτήσεις Εμπορικών Σημάτων και Σημάτων Υπηρεσιών για τα έτη 2020 μέχρι 2023

Ετος	Ολικό
2021	1.028
2022	946
2023	925

Διεθνείς Αιτήσεις για Εμπορικά Σήματα που λήφθηκαν με βάση το σύστημα της Μαδρίτης, με την Κύπρο ως χώρα προσδιορισμού για τα έτη 2021 μέχρι 2023

Ετος	Αριθμός Αιτήσεων
2021	701
2022	644
2023	641

Αιτήσεις Βιομηχανικών Σχεδίων και Υποδειγμάτων για τα έτη 2021 μέχρι 2023

Ετος	Αιτήσεις
2021	8
2022	17
2023	36

Αιτήσεις Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας για τα έτη 2021 μέχρι 2023

Ετος	Εθνικές Αιτήσεις	Μεταφράσεις Ευρωπαϊκών Διπλωμάτων	Μεταφράσεις Αξιώσεων Ευρ. Διπλ.	Ανανεώσεις Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας	Ευρωπαϊκές Αιτήσεις	Διεθνείς Αιτήσεις
2021	3	1.100	1	7.967	0	2
2022	4	815	3	8.489	0	2
2023	2	673	4	7.299	1	0

Στρατηγικοί Στόχοι

ΣΤΟΧΟΣ 2 (Σ2): Προστασία της Διανοητικής Ιδιοκτησίας

Δραστηριότητα 2.1: Τήρηση των Μητρώων Εμπορικών Σημάτων, Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Βιομηχανικών Σχεδίων και επικαιροποίηση των ηλεκτρονικών μητρώων

Η τήρηση των υφιστάμενων Μητρώων Εμπορικών Σημάτων, Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας καθώς και των Βιομηχανικών Σχεδίων είναι η πρωταρχική δραστηριότητα με την οποία ασχολείται ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Η δραστηριότητα αυτή αφορά στην προώθηση όλων των αιτήσεων που υποβάλλονται στον Κλάδο για εγγραφή εθνικών Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, εθνικών και διεθνών Εμπορικών Σημάτων, εθνικών Βιομηχανικών Σχεδίων, την κατοχύρωση των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας όπως επίσης και καταχωρήσεις της μετάφρασης των Ευρωπαϊκών Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Επιπλέον αφορά την προώθηση των αλλαγών και οποιασδήποτε άλλης αίτησης που σχετίζεται με τη τήρηση αξιόπιστων μητρώων. Στόχος είναι η βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης του κοινού και η παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης.

Η επικαιροποίηση του μηχανογραφικού συστήματος θα ενισχύσει περαιτέρω την καθημερινή εργασία των Λειτουργιών/Εξεταστών και θα αναβαθμίσει ποιοτικά τις υπηρεσίες που προσφέρουν στον εμπορικό και βιομηχανικό κόσμο της Κύπρου και στο εξωτερικό, καθώς επίσης και σε όλους εκείνους που ασχολούνται με δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

Δραστηριότητα 2.2: Εφαρμογή νομοθεσιών και κοινής Πολιτικής αναφορικά με την προστασία της Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και συμμετοχή σε προγράμματα συνεργασίας

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει συνεργασία με διάφορους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς όπως το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), τον Παγκόσμιο Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) και το Ευρωπαϊκό Γραφείο

Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ), για την διαχείριση και εφαρμογή διαφόρων νομικών και τεχνικών μέτρων αναφορικά με τη προστασία και προώθηση της Διανοητικής Ιδιοκτησίας. Συμπεριλαμβάνεται η συμμετοχή μας στα διάφορα διοικητικά και θεσμικά όργανα των οργανισμών αυτών όπου διαμορφώνονται αποφάσεις καθώς επίσης και στα διάφορα προγράμματα συνεργασίας που προσφέρουν οι οργανισμοί αυτοί στα κράτη-μέλη με στόχο την ταχύτερη και ποιοτικότερη διεκπεραίωση των εργασιών του Κλάδου. Επιπρόσθετα, η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει την παρακολούθηση των σχετικών εξελίξεων στη Ευρωπαϊκή Ένωση και την μεταφορά και εφαρμογή τους στην Κύπρο.

Επιπλέον των πιο πάνω δραστηριοτήτων, ο Κλάδος προέβηκε και στις ακόλουθες ενέργειες κατά το 2023:

- Έγινε αναβάθμιση της εφαρμογής του Common Tools Integration (CTI) για τα βιομηχανικά σχέδια στην εκδοχή 3.4.1 βάση του Προγράμματος “ECP2: Major Improvements to TMView and DesignView” του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO).
- Ολοκληρώθηκε η ψηφιοποίηση 27500 ιστορικών αρχείων των Διεθνών Εμπορικών Σημάτων.
- Ο Κλάδος συμμετέχει σε επιπλέον συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (ΕΡΟ), του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO) και του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), που απαιτούνται στο πλαίσιο της απαραίτητης συνεργασίας με τους Οργανισμούς αυτούς. Κατά το 2022 ο Κλάδος συμμετείχε στις συναντήσεις για το «Technical and Operational Support Committee (TOSC)», στην Επιτροπή Committee on Patent Law του ΕΡΟ, και στα Liaison Meeting για Εμπορικά Σήματα και Βιομηχανικά Σχέδια, το Regional Meeting, το IP Case Law Conference και το Annual Cooperation Meeting του EUIPO. Συμμετείχε επίσης στις Ετήσιες Συνελεύσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (WIPO General Assemblies) που πραγματοποιήθηκαν στη Γενεύη της Ελβετίας, καθώς και στη Συνάντηση Διοικητικού Συμβουλίου και Συνάντηση Επιτροπής Προϋπολογισμού του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε στο Αλικάντε της Ισπανίας.
- Συμμετοχή στο πρόγραμμα επιχορήγησης “Ideas Powered for Business – SME Fund”, μέσω του οποίου οι κυπριακές μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούσαν να αιτηθούν επιστροφή του 75% του τέλους εγγραφής εθνικών και ευρωπαϊκών Εμπορικών Σημάτων και Βιομηχανικών Σχεδίων, του 50% τελών εγγραφής διεθνών Εμπορικών Σημάτων, του 75% των τελών κατάθεσης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας

και του 90% των τελών της υπηρεσίας προ-διαγνωστικού ελέγχου (IP Scan). Κατά την διάρκεια του προγράμματος επιχορήγησης το 2023, 124 Κυπριακές επιχειρήσεις υπέβαλαν 134 αιτήσεις για επιχορήγηση.

- Προωθήθηκε διαφημιστική εκστρατεία στο ραδιόφωνο, σε επιλεγμένα περιοδικά, στα εμπορικά κέντρα και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για τα οφέλη της προστασίας των Εμπορικών Σημάτων και Βιομηχανικών Σχεδίων. Η εκστρατεία συγχρηματοδοτήθηκε με ποσοστό 90% από το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Συνεργασίας με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Κλάδου διαδικτυακά εκπαιδευτικά σεμινάρια σχετικά με την εναρμόνιση του περί Εμπορικών Σημάτων νόμου (ΚΕΦ.268) με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2015/2436, τα οποία απευθύνονταν στους χρήστες Εμπορικών Σημάτων καθώς και σε άλλους τους ενδιαφερόμενους. Συνδιοργανώθηκαν διαδικτυακά, μαζί με το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το σεμινάριο IPforYOU το οποίο αφορούσε τα οφέλη προστασίας της Διανοητικής Ιδιοκτησίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και το σεμινάριο «Ideas Powered for Business» με το οποίο έγινε ενημέρωση για το πρόγραμμα επιχορήγησης “Ideas Powered for Business – SME Fund”.
- Ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας έλαβε μέρος στο πρόγραμμα σύγκλισης πρακτικών των εθνικών γραφείων διανοητικής ιδιοκτησίας του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), που σκοπό έχει την καταγραφή και σύγκλιση των πρακτικών των κρατών μελών. Έλαβε συγκεκριμένα μέρος στις ακόλουθες ομάδες έργων:
 - ECP8 – Collaborative Services (PEER Coordination) Working Group.
 - ECP6 - Supporting SMEs Working Group
 - ECP6 – Outreach and Information Sub Working Group
 - Classification Working Stream Trademarks
 - Classification Working Stream Designs
- Ο Κλάδος Διανοητικής Ιδιοκτησίας διοργάνωσε την ημερίδα EUIPO’s Boards of Appeal with IP Practitioners στην Λευκωσία σε συνεργασία με τα Τμήματα Προσφυγών του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου ο Πρόεδρος των Τμημάτων Προσφυγών κ. João Negrão και 3 συνεργάτες του παρουσίασαν σημαντικά θέματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας σε μέλη του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης έγινε παρουσίαση σημαντικών θεμάτων όπως η πρόσφατη νομολογία των Τμημάτων Προσφυγών, οι τελευταίες εξελίξεις στην ΕΕ στην Διανοητική Ιδιοκτησία, ένας σύντομος οδηγός για τις διαδικασίες προσφυγής του ΓΔΙΕΕ και οι πρακτικές επιδιαιτησίας που εφαρμόζουν τα Τμήματα Προσφυγών του Γραφείου.

Έσοδα

Κατά το χρονικό διάστημα 2021-2023 η αναλυτική κατάσταση εσόδων του Τμήματος είχε ως εξής:

Έσοδα Τμήματος Εφόρου Εταιρειών 2021-2023	2021	2022	2023
Εταιρείες	74.209.712	80.405.268	80.790.936
Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας	2.619.902	2.583.722	2.488.178
Τέλη Αρχής Δικαιωμάτων Πνευμ. Ιδιοκτησίας	0.00	0.00	0.00
Εμπορικά Σήματα	687.860	645.181	670.604
Πώληση Εκδόσεων	10.345	10.563	8.769
Τέλη καταχώρησης Βιομηχανικών Σχεδίων,	4.391	5.673	9.773
Παραδοσιακών Προϊόντων			
Άλλα Δικαιώματα, Οφειλές	619.730	668.118	620.344
ΣΥΝΟΛΟ	€78.151.940	€84.318.525	€84.588.604

Ηλεκτρονική πληροφόρηση

Χρήση Διαδικτύου:

Το κοινό μπορεί να αποτείνεται στις ιστοσελίδες των Κλάδων του Τμήματος (<https://www.intellectualproperty.gov.cy/gr/>), (<https://www.intellectualproperty.gov.cy/en/>), (<https://www.companies.gov.cy/gr/>) και (<https://www.companies.gov.cy/en/>) για άμεση και πληρέστερη εξυπηρέτηση και πληροφόρηση.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 8: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Στρατηγικός στόχος της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή είναι η ενίσχυση της προστασίας και η ενδυνάμωση των καταναλωτών. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσα από ένα μείγμα δράσεων που στόχο έχουν (α) να διασφαλίσουν την επιβολή της νομοθεσίας και ενός πλαισίου υγιούς ανταγωνισμού και διαφάνειας στην αγορά, (β) την ενίσχυση της ασφάλειας των καταναλωτών, και (γ) τη βελτίωση της πληροφόρησης και εκπαίδευσης των καταναλωτών και επιχειρήσεων.

Επιβολή δικαιωμάτων των καταναλωτών

Η δραστηριότητα περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες αποσκοπούν στην επιβολή των δικαιωμάτων και στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών όπως: χειρισμός παραπόνων των καταναλωτών, παρακολούθηση της αγοράς, διαφάνεια τιμών, διεθνής και ευρωπαϊκή συνεργασία, έρευνες αγοράς και συντονισμός με αρμόδιες αρχές. Οι δράσεις της Υπηρεσίας εντός του 2023, περιγράφονται πιο κάτω:

Χειρισμός καταγγελιών των καταναλωτών.

Κατά το 2023, υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία 445 καταγγελίες από καταναλωτές, με βάση τις νομοθεσίες που διέπουν τα οικονομικά συμφέροντα και την ασφάλεια των καταναλωτών. Σημειώνεται ότι την περίοδο αυτή, το μεγαλύτερο μέρος του αριθμού των καταγγελιών που

έλαβε η Υπηρεσία αφορούσε κυρίως τις κατηγορίες: αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (42%), συμβάσεις και πωλήσεις (24%), εγγύηση/νομική και εμπορικές εγγυήσεις (15%) και τιμή/χρέωση (17%).

Έκδοση διοικητικών αποφάσεων στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της νομοθεσίας, έχουν εκδοθεί από τον Διευθυντή της Υπηρεσίας δεκατέσσερις (12) διοικητικές αποφάσεις και επιβλήθηκε συνολικό διοικητικό πρόστιμο ύψους €192.500.

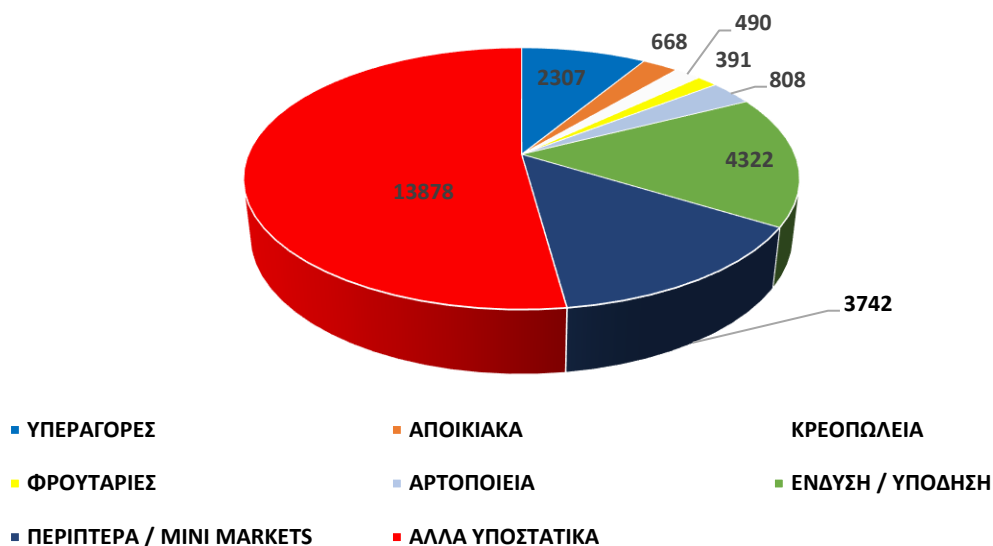
Συνολικός αριθμός Αποφάσεων που εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας την περίοδο 2022-2023			
	2021	2022	2023
Σύνολο αποφάσεων	6	9	12
Συνολικό ποσό προστίμων	€112.000	€131.000	€192.500

Πραγματοποίηση ελέγχων στο πλαίσιο της εποπτείας της αγοράς.

Η Υπηρεσία συνέχισε τις καθημερινές επιθεωρήσεις στην αγορά με σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Κατά το 2023 πραγματοποιήθηκαν σε παγκύπρια κλίμακα συνολικά 26606 έλεγχοι σε επιμέρους υποστατικά. Τα υποστατικά που ελέγχθηκαν φαίνονται αναλυτικά στον πιο κάτω πίνακα:

Συγκεντρωτικός Πίνακας Ελέγχου Υποστατικών

Συμμετοχή στις δραστηριότητες Ευρωπαϊκών και άλλων δικτύων.

Συνεχίστηκε η παρακολούθηση και εμπλοκή στις δράσεις και στα διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα του δικτύου Consumer Protection Cooperation (CPC). Η Υπηρεσία σύμφωνα με τον περί της Συνεργασίας Μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών για την Επιβολή της Νομοθεσίας για την Προστασία των Καταναλωτών Νόμο του 2020, ορίστηκε ως το Ενιαίο Γραφείο Σύνδεσης της Δημοκρατίας και είναι υπεύθυνη για το συντονισμό των δραστηριοτήτων έρευνας και επιβολής που ασκούν οι αρμόδιες αρχές/ αρχές του δημόσιου τομέα/εντεταλμένοι φορείς σε σχέση με ενδοενωσιακές παραβάσεις που καλύπτονται από τις διατάξεις του Νόμου.

Περαιτέρω, συνεχίστηκε η συμμετοχή της Υπηρεσίας στο Δίκτυο Πολιτικής Καταναλωτών (CPN) μέσω του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβουλευεται με τα κράτη μέλη για όλα τα θέματα σχετικά με την προστασία καταναλωτών.

Η Υπηρεσία συμμετείχε επίσης στις διάφορες δράσεις (συνέδρια, διαδικτυακά σεμινάρια κλπ) που διοργανώθηκαν από το Διεθνές Δίκτυο Προστασίας των Καταναλωτών και Επιβολής της Νομοθεσίας ICPEN (International Consumer Protection and Enforcement Network). Το δίκτυο ICPEN έχει ως κύριο σκοπό την πρόληψη των διασυνοριακών παραβάσεων του καταναλωτικού δικαίου πέραν της Ευρώπης και τη δημιουργία δίκαιων συνθηκών στις αγορές για τους καταναλωτές. Η Υπηρεσία συμμετέχει ενεργά σε κοινές δράσεις του δικτύου ICPEN από το έτος 2005.

Παρακολούθηση των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων.

Κατά τη διάρκεια του 2023 κοινοποιήθηκαν στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, 39 συνολικά πράξεις συγκεντρώσεων (εξαγορών και συγχωνεύσεων) επιχειρήσεων βάσει του περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Νόμου του 2014. Για όλες τις εν λόγω κοινοποιηθείσες συγκεντρώσεις υποβλήθηκαν από την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή σχετικές εκθέσεις προς τον Υπουργό.

Συμμετοχή σε συναντήσεις οργάνων της ΕΕ για την ετοιμασία νέων νομοθεσιών και την ανάπτυξη νέων μέτρων.

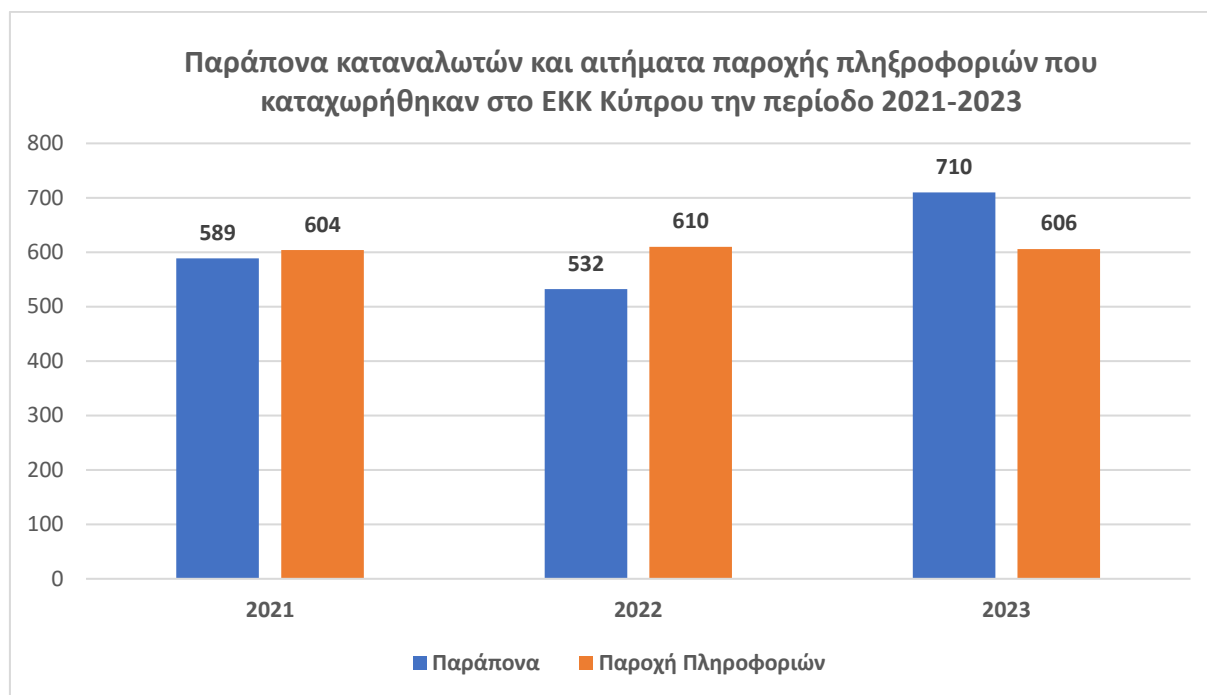
Συνεχίστηκε η ενεργός συμμετοχή της Υπηρεσίας στις διάφορες Ομάδες Εργασίας της ΕΕ με στόχο την υποβολή των θέσεων και απόψεων μας κατά το στάδιο της ετοιμασίας των διαφόρων νομοθεσιών που άπτονται των δικαιωμάτων και της προστασίας του καταναλωτή.

Φιλοξενία του Ευρωπαϊκού Κέντρου Καταναλωτή Κύπρου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλοντας να προστατεύσει τα δικαιώματα των καταναλωτών δημιούργησε το Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κέντρων Καταναλωτή (ΕΚΚ), τα οποία εδρεύουν σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς επίσης στη Νορβηγία και την Ισλανδία και συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και τις εθνικές κυβερνήσεις.

Το ΕΚΚ Κύπρου λειτουργεί από τον Απρίλιο του 2005 και σκοπό έχει την πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με τα δικαιώματα τους στις διασυναλλακτικές τους συναλλαγές εντός της ΕΕ, της Ισλανδίας και της Νορβηγίας καθώς και την παροχή βοήθειας σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή, η οποία έχει προκύψει κατά τη συναλλαγή την οποία πραγματοποίησε ο καταναλωτής εντός της Ε.Ε, της Ισλανδίας και της Νορβηγίας. Ο ρόλος του ΕΚΚ Κύπρου είναι διαμεσολαβητικός και στόχο έχει τη φιλική διευθέτηση μιας υπόθεσης ή διαφωνίας μεταξύ ενός προμηθευτή και καταναλωτή.

Το ΕΚΚ Κύπρου έχει χειριστεί, εντός του 2023, 710 παράπονα εκ των οποίων 238 υπεβλήθησαν από καταναλωτές, οι οποίοι διαμένουν στην Κύπρο και 472 υπεβλήθησαν από καταναλωτές, οι οποίοι διαμένουν σε άλλες χώρες της ΕΕ. Ανταποκρίθηκε επίσης σε 606 αιτήματα πληροφόρησης (βλ. γράφημα). Περαιτέρω, το ΕΚΚ Κύπρου ανταποκρίθηκε σε όλες τις έρευνες και ερωτήματα από άλλα ΕΚΚ και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το Κέντρο, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του με στόχο την πληροφόρηση των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους εξέδωσε την Ετήσια Έκθεση για το 2022, δημοσίευσε στον ημερήσιο και ηλεκτρονικό τύπο αλλά και σε δημοσιεύσεις των αρμόδιων φορέων, άρθρα για θέματα προστασίας των καταναλωτών και συμμετείχε σε τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές για καταναλωτικά θέματα π.χ. αεροπορικά δικαιώματα, ηλεκτρονικό εμπόριο κτλ.

Ενίσχυση της ασφάλειας των καταναλωτών

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει δράσεις που αποσκοπούν στη διασφάλιση ενός σταθερού, υψηλού επιπέδου προστασίας της ασφάλειας των καταναλωτών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διάθεσης στην αγορά ασφαλών προϊόντων (μη-τροφίμων) τα οποία ανταποκρίνονται στους αυστηρούς κανόνες που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δράσεις της Υπηρεσίας εντός του 2023, περιγράφονται πιο κάτω:

Αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς.

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει ελέγχους της αγοράς, εκστρατείες, δειγματοληψίες, εξέταση παραπόνων και καταγγελιών, λήψη μέτρων έναντι παρανομούντων επιχειρήσεων, συμμετοχή σε ευρωπαϊκά κοινά προγράμματα, συνεργασία με άλλες Αρχές εποπτείας της αγοράς και Τμήμα Τελωνείων, μελέτη και εφαρμογή προτύπων και άλλων καθοδηγητικών εγγράφων, χρήση εξοπλισμού ελέγχου προϊόντων.

Όσον αφορά ειδικά στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων και των παιχνιδιών, κατά το έτος 2023, η Υπηρεσία πραγματοποίησε συνολικά 9803 επιθεωρήσεις. Στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά οι επιθεωρήσεις για έλεγχο της ασφάλειας των προϊόντων και των παιχνιδιών που πραγματοποίησε η Υπηρεσία κατά την περίοδο 2021-2023.

Επιθεωρήσεις για έλεγχο της ασφάλειας των προϊόντων και των παιχνιδιών την περίοδο 2021– 2023			
Είδος Καταστήματος	2021	2022	2023
Πολυκαταστήματα	6324	675	836
Υπεραγορές	1084	949	1056
Παιχνίδια	481	574	554
Σουβενίρ/Δώρα	397	440	475
Βιβλιοπωλεία	210	153	219
Περίπτερα	4366	4177	4312
Βρεφικά Είδη	366	365	484
Είδη Ένδυσης /Υπόδησης	979	1111	1298
Ηλεκτρικά Είδη	47	48	40
Φαρμακεία	479	504	59
Χόμπυ/Ποδήλατα	24	18	144
Άλλα	301	298	326
ΣΥΝΟΛΟ	9358	9312	9803

Άλλα στοιχεία που αφορούν στην εφαρμογή και επιβολή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη Γενική Ασφάλεια Προϊόντων και την Ασφάλεια των Παιχνιδιών είναι τα ακόλουθα:

	2021	2022	2023
Επιθεωρήσεις	9358	9.312	9.803
Διερευνήσεις καταγγελιών	10	8	2
Δειγματοληψίες	78	84	66
Εκστρατείες	7	8	8
Ειδοποιήσεις Απόσυρσης	58	52	42
Ειδοποιήσεις Συμμόρφωσης	15	28	44

Ενημέρωση και εκπαίδευση καταναλωτών και οικονομικών φορέων (ενημερωτικά έντυπα, ηλεκτρονική επικοινωνία, εκπαιδευτικά σεμινάρια, παρουσιάσεις).

Κατά τη διάρκεια των ελέγχων της αγοράς, οι λειτουργοί της Υπηρεσίας προέβαιναν σε ενημέρωση των οικονομικών φορέων, προμηθευόντάς τους παράλληλα με ενημερωτικά έντυπα (που ετοιμάστηκαν από την Υπηρεσία) σχετικά με τις νομοθεσίες και τα πρότυπα ασφάλειας που εφαρμόζονται σε διάφορα προϊόντα, διαφόρων προϊόντων, ανάλογα με την εκστρατεία ή την δειγματοληψία που διεξαγόταν.

Βελτίωση της πληροφόρησης και εκπαίδευσης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει δράσεις στον τομέα της ενημέρωσης και εκπαίδευσης των καταναλωτών οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση της καταναλωτικής συνείδησης, ενημέρωσης και επιμόρφωσης των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους, καθώς και των επιχειρήσεων για τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, στη βελτίωση της συνεργασίας με τις οργανώσεις των καταναλωτών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς και στην αποτελεσματικότερη χρήση των νέων καναλιών επικοινωνίας και νέων τεχνολογιών. Οι δράσεις της Υπηρεσίας εντός του 2023, περιγράφονται πιο κάτω:

Εφαρμογή επικοινωνιακής στρατηγικής (διαλέξεις/εκστρατείες ενημέρωσης προς καταναλωτές και επιχειρήσεις, ετοιμασία ενημερωτικού/προωθητικού υλικού).

Η Υπηρεσία αναγνωρίζει ότι η κατάλληλη εκπαίδευση των καταναλωτών και η ανάπτυξη ορθής καταναλωτικής κουλτούρας, αποτελεί βασικό σκοπό που πρέπει να επιτελέσει. Αντίστοιχα σημαντική είναι και η επιμόρφωση των εμπόρων για τις νομικές υποχρεώσεις που υπέχουν έναντι των καταναλωτών. Μέσα στο πλαίσιο των προσπαθειών για συνεχή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των καταναλωτών, πραγματοποίησε το 2023 – μεταξύ άλλων – τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- Προώθηση ένταξης θεμάτων προστασίας των καταναλωτών στην εκπαίδευση, μέσω της συνέχισης της ενημερωτικής δράσης με τίτλο «ο σωστός καταναλωτής». Η δράση περιλαμβάνει επισκέψεις σε δημοτικά σχολεία, διενέργεια διαλέξεων, παράδοση ενημερωτικού εντύπου, προωθητικών δώρων και άλλου ενημερωτικού υλικού σε εκπαιδευτικούς και μαθητές δημοτικών σχολείων. Η δράση αποσκοπεί στην ενημέρωση των παιδιών για τα δικαιώματα που έχουν ως καταναλωτές και την ανάπτυξη ορθολογικών προτύπων και σωστής καταναλωτικής συμπεριφοράς. Παράλληλα παρέχεται στους εκπαιδευτικούς, ενημερωτικό υλικό για να μπορέσουν να υποστηρίξουν το σκοπό αυτό. Μέσα στο υπό επισκόπηση έτος πραγματοποιήθηκαν 174 διαλέξεις σε Δημοτικά Σχολεία παγκύπρια.
- Ενημέρωση επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου και προμηθευτών για τις απαιτήσεις του περί Προστασίας του Καταναλωτή Νόμου, μέσω ενημερωτικών διαλέξεων. Κατά το 2023 πραγματοποιήθηκαν διαλέξεις προς 45 επιχειρήσεις.
- Υλοποίηση εκστρατείας επιμόρφωσης/ ενημέρωσης των καταναλωτών για τα βασικά καταναλωτικά τους δικαιώματα, με τακτική αναπαραγωγή σύντομων μηνυμάτων σε ραδιοσταθμούς υψηλής ακροαματικότητας και ταυτόχρονη υποστήριξη μέσω διάχυσης των μηνυμάτων στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και διαδικτυακές πλατφόρμες και καταχωρήσεων σε εφημερίδες, με την ευκαιρία της περιόδου του Black Friday.
- Υλοποίηση διαδικτυακής εκστρατείας επιμόρφωσης των καταναλωτών σχετικά με τα αεροπορικά τους δικαιώματα και τα δικαιώματά τους σε οργανωμένα ταξίδια.
- Υλοποίηση διαδικτυακής και ραδιοφωνικής εκστρατείας ενημέρωσης των καταναλωτών για την ασφάλεια των παιδικών ενδυμάτων.

- Υλοποίηση διαδικτυακής και ραδιοφωνικής εκστρατείας ενημέρωσης των καταναλωτών για την εφαρμογή του μέτρου του μηδενικού συντελεστή ΦΠΑ σε βασικά καταναλωτικά αγαθά.
- Έκδοση 145 ανακοινώσεων ενημέρωσης των καταναλωτών και άλλων ενδιαφερομένων.

Συνεχής παρουσία του προσωπικού της Υπηρεσίας στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, με σκοπό την πλήρη, κατάλληλη και ορθή κατάλληλη ενημέρωση των καταναλωτών, ως επίσης και την παροχή συμβουλών για καταναλωτικά δικαιώματα. Κατά το έτος 2023, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 328 παρεμβάσεις από τον Διευθυντή και λειτουργούς της Υπηρεσίας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Οι πλείστες των παρεμβάσεων έγιναν κατά τη διάρκεια ζωντανών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και αφορούσαν θέματα άμεσου ενδιαφέροντος για τους καταναλωτές.

Εντατικοποίηση της παρουσίας της Υπηρεσίας στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης και συνεχής ενημέρωση της ιστοσελίδας της. Σημειώνεται ότι στους λογαριασμούς στα ΜΚΔ, έγιναν 199 αναρτήσεις κατά τη διάρκεια του 2023.

Παρακολούθηση και ενημέρωση του κοινού για τις τιμές των πετρελαιοειδών.

Οι τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, από το Μάιο του 2004, είναι ελεύθερες και δεν καθορίζονται από το Κράτος. Το άνοιγμα της αγοράς των πετρελαιοειδών έλαβε χώρα με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο εποπτικός ρόλος του ΥΕΕΒ αναφορικά με τις τιμές πετρελαιοειδών συνίσταται στην παρακολούθηση τους και προκύπτει από τις πρόνοιες του Νόμου 115(I)/2004 όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Νόμο 57(I)/2010. Δεδομένου του ότι το θέμα των τιμών των καυσίμων είναι πολύ σημαντικό, η Υπηρεσία καταβάλλει συνεχώς προσπάθειες ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού του τρόπου παρακολούθησης των τιμών στο πλαίσιο πάντοτε της σχετικής νομοθεσίας.

Η Υπηρεσία το 2023 συνέχισε την παρακολούθηση των τιμών των πετρελαιοειδών με βάση το Νέο Πλαίσιο Παρακολούθησης Τιμών Καυσίμων, το οποίο αναπτύχθηκε από εμπειρογνώμονα. Με την εξέλιξη αυτή ο έλεγχος των τιμών γίνεται με ακρίβεια και στοχεύει στην περαιτέρω προστασία του καταναλωτή.

Η λειτουργία του Νέου Πλαισίου, κρίθηκε απαραίτητη, για προσαρμογή με τις τελευταίες αλλαγές που έχουν σημειωθεί στο περιβάλλον εμπορίας πετρελαιοειδών όπως η μετακίνηση των δραστηριοτήτων των εταιρειών εισαγωγής πετρελαιοειδών από Λάρνακα στο Βασιλικό κλπ,

Επίσης, κατά το 2023, η Υπηρεσία συνέχισε με επιτυχία την λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, μέσω της οποίας δημοσιοποιούνται σε πραγματικό χρόνο οι λιανικές τιμές καυσίμων. Η εν λόγω πλατφόρμα περιλαμβάνει περίπου 300 πρατήρια λιανικής πώλησης υγρών καυσίμων σε παγκύπρια βάση. Μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μπορούν οι καταναλωτές να ενημερώνονται ανά πάσα στιγμή για τις τιμές των καυσίμων στην επαρχία

τους, ενώ τους δίδεται η δυνατότητα εντοπισμού του φθηνότερου πρατηρίου στην περιοχή τους. Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην προώθηση της διαφάνειας των τιμών και στην ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά.

Παρακολούθηση τιμών Καταναλωτικών προϊόντων - Παρατηρητήρια Τιμών.

Με στόχο τη βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών, η Υπηρεσία έχει καθιερώσει τη διεξαγωγή μηνιαίων Παρατηρητηρίων Λιανικών Τιμών βασικών καταναλωτικών προϊόντων. Τα Παρατηρητήρια Τιμών υποβοηθούν τους καταναλωτές και τους παρέχουν γενική πληροφόρηση, ενδυναμώνοντας ταυτόχρονα την ικανότητα τους να πραγματοποιούν έρευνα αγοράς και να προβαίνουν στις πιο συμφέρουσες γι' αυτούς αγορές. Από τον Ιανουάριο του 2023 το Παρατηρητήριο έχει αναβαθμιστεί παρουσιάζοντας μέσες σταθμισμένες τιμές για 250 αντί 169 προϊόντα από 400 σημεία πώλησης παγκύπρια.

Η Υπηρεσία έχει την ευθύνη παρακολούθησης και έρευνας της αγοράς στη βάση των «Περί Καθορισμού Ανωτάτων Τιμών Χονδρικής και Λιανικής Πώλησης σε Ειδικές Περιπτώσεις Νόμων του 2012 104(Ι)/2012 έως 2022», οι οποίοι παρέχουν στον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, την εξουσία καθορισμού ανώτατης χονδρικής ή/και λιανικής τιμής πώλησης προϊόντων καθώς και ανώτατου περιθωρίου μικτού κέρδους. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία διενεργεί συστηματικά και όποτε κρίνει σκόπιμο, διοικητικούς ελέγχους σε παραγωγούς/εισαγωγείς και σημεία λιανικής πώλησης, με σκοπό την παρεμπόδιση της αθέμιτης κερδοφορίας οποιουδήποτε εμπλεκόμενου στη χονδρική ή/και λιανική πώληση προϊόντων σε περιόδους σημαντικών ανατιμήσεων καταναλωτικών προϊόντων που οφείλονται στη διαταραχή των συνθηκών της παγκόσμιας οικονομίας και των εφοδιαστικών αλυσίδων συγκεκριμένων προϊόντων ή πρώτων υλών.

Το 2023 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 15 Παρατηρητήρια Τιμών, ως ακολούθως:

- 12 Παρατηρητήρια Βασικών Καταναλωτικών Αγαθών.
- 1 Παρατηρητήριο Τιμών για την Καθαρά Δευτέρα.
- 1 Παρατηρητήριο Τιμών για το Πάσχα.
- 1 Παρατηρητήριο Τιμών για τα Χριστούγεννα.

Βελτίωση της λειτουργίας της Συμβουλευτικής Επιτροπής Καταναλωτών.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Καταναλωτών θεσμοθετήθηκε επίσημα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 5 Ιανουαρίου 2017, με κύριο σκοπό να συμβουλεύει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας σε θέματα που αφορούν στην προστασία

των καταναλωτών τα οποία επηρεάζουν την ασφάλεια και τα οικονομικά τους συμφέροντα. Τα θέματα αυτά περιλαμβάνουν όλο το φάσμα ενεργειών και πολιτικών προστασίας των καταναλωτών, λαμβάνοντας υπόψη και τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Στη Συμβουλευτική Επιτροπή Καταναλωτών συμμετέχουν εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΒΕΚ και εκπρόσωποι των επιχειρηματικών οργανώσεων ΟΕΒ, ΚΕΒΕ και εκπρόσωπου του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών.

Στις 6 Νοεμβρίου 2023, πραγματοποιήθηκε η τελευταία συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Καταναλωτών υπό την προεδρία του Υπουργού, ενώ πραγματοποιήθηκαν και επιμέρους συναντήσεις με τους φορείς για ενημέρωση, ανταλλαγή απόψεων και προώθηση νέων νομοθεσιών της ΥΠΚ.

Ενίσχυση της συνεργασίας με τις οργανώσεις καταναλωτών καθώς και με συντεχνίες και οργανώσεις εμποροβιομηχάνων.

Στο πλαίσιο συνεργασίας της Υπηρεσίας με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, συνεχίστηκε η στενή συνεργασία με τις οργανώσεις καταναλωτών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, οι οποίοι είναι ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών, η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, και τα Σωματεία/Τμήματα Καταναλωτών τα οποία λειτουργούν οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ. Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή υποστηρίζει τις δραστηριότητες των πιο πάνω οργανώσεων, οι οποίες εστιάζονται στην επιμόρφωση/πληροφόρηση και προάσπιση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, με διάφορους τρόπους. Μεταξύ αυτών είναι η έμπρακτη οικονομική βοήθεια μέσω ετήσιας χορηγίας η οποία είναι ανάλογη των δραστηριοτήτων τους, με βάση το Σχέδιο Χορηγιών που εκπονεί κάθε έτος η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή στη βάση των στρατηγικών της στόχων. Το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας στα πλαίσια της έμπρακτης στήριξης προς τα οργανωμένα σύνολα Καταναλωτών, έχει εγκρίνει και έχει καταβάλει χορηγία για το 2023 προς τις δύο οργανώσεις καταναλωτών, Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, καθώς και στα τρία σωματεία/τμήματα καταναλωτών των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ συνολικού ποσού €58630.

Συνεργασία με Ακαδημαϊκά Ιδρύματα.

Στο πλαίσιο εδραίωσης συνεργασίας της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτών με όλους τους κοινωνικούς εταίρους, στις 14/2/2023 υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή και της Νομικής Σχολής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Λευκωσίας, το οποίο αποσκοπεί στην ανάπτυξη και την προώθηση της συνεργασίας των δύο μερών σε θέματα προστασίας του καταναλωτή, με βάση την αρχή του αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

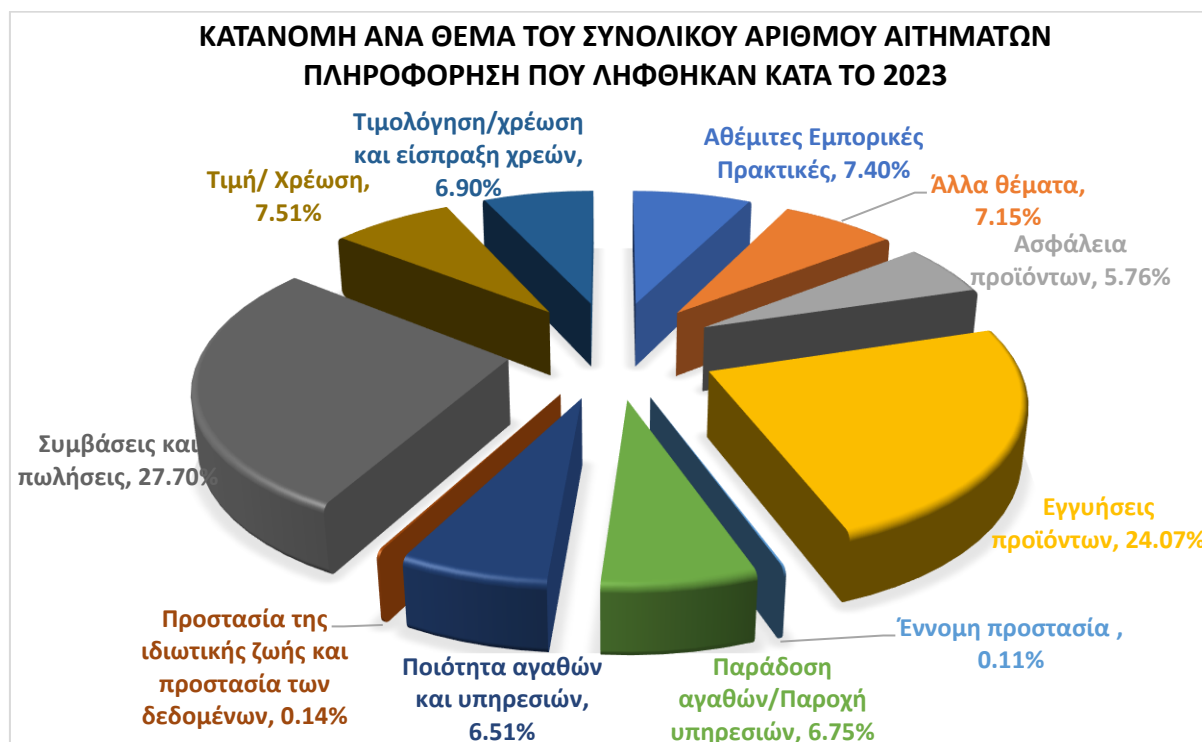
Γραμμή καταναλωτών (1429)

Βασικό εργαλείο πληροφόρησης των καταναλωτών για τα δικαιώματά τους, αποτελεί η τηλεφωνική Γραμμή Καταναλωτή 1429. Μέσω της Γραμμής Καταναλωτή 1429, οι καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήσεις και να λαμβάνουν άμεσα συμβουλές και ενημέρωση για διάφορα θέματα που τους αφορούν.

Το 2023, η Υπηρεσία έλαβε μέσω της Γραμμής του Καταναλωτή 6577 αιτήματα πληροφόρησης τα οποία αποτελούσαν το 82,17% των συνολικών αιτημάτων πληροφόρησης που έλαβε η Υπηρεσία για την ίδια περίοδο.

Τρόπος υποβολής	Αριθμός	%
Γραμμή 1429	5473	82.17
Email	231	3.94
facebook	53	0.77
Ιστοσελίδα	798	12.91
Άλλος	22	0.21
Συνολο	6577	

Στο πιο κάτω γράφημα, παρουσιάζεται η κατανομή ανά θέμα, των αιτημάτων πληροφόρησης που λήφθηκαν από καταναλωτές για το έτος 2023.

ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗ 8: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Η υφιστάμενη οργανωτική δομή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας καθορίζεται από πολλαπλά ιεραρχικά επίπεδα και κανάλια πληροφόρησης/επικοινωνίας. Το εύρος των υπηρεσιών, τμημάτων και οργανισμών που διοικητικά αναφέρονται στο ΥΕΕΒ καθώς και η πολυπλοκότητα των στρατηγικών στοχεύσεων του Υπουργείου καθιστούν αναγκαία την υποστήριξη από ένα κεντρικό μηχανισμό. Ο μηχανισμός αυτός λειτουργεί μέσω του τομέα Διοίκησης ο οποίος παρακολουθεί και συντονίζει την εύρυθμη λειτουργία του Υπουργείου ενώ παράλληλα υποστηρίζει τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Ο τομέας της Διοίκησης λειτουργεί υπό την καθοδήγηση της ηγεσίας του Υπουργείου και αναλαμβάνει διάφορες δράσεις που συμβάλλουν υποστηρικτικά στην επίτευξη των στρατηγικών επιδιώξεων του Υπουργείου καθώς και στην προώθηση πρωτοβουλιών για ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου.

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η προώθηση της επιχειρηματικότητας και η διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελούν βασικές επιδιώξεις του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Η «Μονάδα Διευκόλυνσης Εταιρειών (ΜΔΕ)» συστάθηκε τον Ιανουάριο του 2022 στο πλαίσιο της «Στρατηγικής Προσέλκυσης Επενδύσεων και Ταλέντου» που υιοθετήθηκε για αυτό σκοπό. Η ΜΔΕ λειτουργεί στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και αποτελεί το «Σημείο Επαφής» για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ήδη στην Κύπρο αλλά και για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν ή να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους στην Κύπρο.

Στόχος είναι οι προσφερόμενες υπηρεσίες μέσω της ΜΔΕ να αναβαθμιστούν, να εκσυγχρονιστούν έτσι ώστε αντιμετωπιστούν τα όποια προβλήματα και αδυναμίες του υπάρχοντος συστήματος υποστήριξης των επενδυτών.

Οι αρμοδιότητες της Μονάδας παρουσιάζονται στη γραφική συνάρτηση που ακολουθεί και αναλύονται επιγραμματικά πιο κάτω:

- Σημείο επαφής για εταιρείες (κυπριακές & ξένες) που επιθυμούν να αναπτύξουν οικονομική δραστηριότητα ή να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους
- ✓ Παροχή πληροφόρησης/καθοδήγησης για τις άδειες που απαιτούνται για εγκατάσταση, δραστηριοποίηση ή και επέκταση των δραστηριοτήτων εταιρειών στην Κύπρο, ανάλογα με τον τύπο της επένδυσης·
- ✓ Διενέργεια παρεμβάσεων προς εμπλεκόμενες αδειοδοτικές αρχές, μετά από αίτημα επενδυτών οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα/καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων. Στο πλαίσιο αυτό διενεργούνται και συναντήσεις με εμπλεκόμενες υπηρεσίες και καταβάλλεται προσπάθεια να αρθούν τα προβλήματα και να τίθενται χρονοδιαγράμματα για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν·
- ✓ Διευκολύνσεις για την εγγραφή εταιρείας στο μητρώο του Εφόρου Εταιρειών, στο μητρώο εργοδότη των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Τμήμα Φορολογίας
- Σημείο επαφής εταιρειών ξένων συμφερόντων που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν ή να επεκτείνουν τις δραστηριότητες τους στην Κύπρο

Η ΜΔΕ δέχεται αιτήσεις από εταιρείες που επιθυμούν να εγγραφούν στο Μητρώο Εταιρειών Ξένων Συμφερόντων που τηρείται στη Μονάδα. Με την εγγραφή στο Μητρώο οι εταιρείες μπορούν να αξιοποιήσουν τα κίνητρα που εξαγγέλθηκαν από την Κυβέρνηση, όσον αφορά την εργοδότηση υπηκόων τρίτων χωρών.

Κατά το 2023 ολοκληρώθηκε η εγγραφή στο Μητρώο 286 εταιρειών ξένων συμφερόντων

- **Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης για έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)**

Με απώτερο στόχο τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη διευκόλυνση των επενδυτών, στις 22/05/23 ανακοινώθηκε η «Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης» (One Stop Shop) για την αδειοδότηση έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά τη συνεδρία του ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2023, όρισε ως «Υπηρεσία Ενιαίας Εξυπηρέτησης» τη Μονάδα Διευκόλυνσης Επιχειρήσεων (ΜΔΕ) του ΥΕΕΒ.

Αποτελεί το μοναδικό σημείο επαφής του αιτούντος κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης, και παρέχεται:

- Ολοκληρωμένη πληροφόρηση και καθοδήγηση για τις απαιτούμενες άδειες υλοποίησης έργου ΑΠΕ καθώς και πληροφόρηση για τις δυνατότητες εξασφάλισης χρηματοδότησης και δανειοδότησης·
 - Παραλαβή αιτήσεων εκ μέρους των αδειοδοτικών αρχών για εξασφάλιση αδειών και ενημέρωση για την πρόοδο της διαδικασίας αδειοδότησης·
 - Καθοδήγηση και η μεσολάβηση για οποιαδήποτε θέματα προκύπτουν με άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα και αδειοδοτικές αρχές·
 - Σημειώνεται ότι 7/2023 τέθηκε σε λειτουργία η πρώτη φάση της νέας διαδικτυακής πλατφόρμας “Digital One Stop Shop» η οποία παρέχει ηλεκτρονικά τη σχετική πληροφόρηση επί των υφιστάμενων διαδικασιών.
- **Ενιαίο Κέντρο Εξυπηρέτησης (ΕΚΕ Κύπρου) – Διευκόλυνση εγκατάστασης επιχειρήσεων στον τομέα των υπηρεσιών**

Παροχή πληροφόρησης σχετικά με τις διαδικασίες και διατυπώσεις που απαιτούνται για τη δημιουργία επιχείρησης και την πρόσβαση ή/παροχή διασυννοριακών υπηρεσιών.

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΟΡΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Στις 30.4.2014, το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του (Αρ.Αποφ.76.879), ενέκρινε Σχέδιο Δράσης για τον εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας καθώς και τη σύσταση Ομάδας Έργου υπό τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου, για τον σχεδιασμό και εφαρμογή των συνεπακόλουθων μεταρρυθμιστικών δράσεων. Στόχος του Έργου είναι η δημιουργία μίας αποτελεσματικής, γρήγορης και σύγχρονης υπηρεσίας που θα βασίζεται πάνω σε νέες απλοποιημένες διαδικασίες και θα υποστηρίζεται από σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα, που θα εξυπηρετούν υφιστάμενες και μελλοντικές ανάγκες του Τμήματος.

Από το 2014 μέχρι σήμερα, η Ομάδα Έργου του Υπουργείου, σε συνεργασία με το Τμήμα έχει προβεί στην υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών σε νομοθετικό, επιχειρησιακό,

οργανωτικό και πληροφοριακό επίπεδο, στη βάση των αποτελεσμάτων του ανασχεδιασμού του επιχειρησιακού περιβάλλοντος των δύο Κλάδων του Τμήματος που στοχεύουν στην:

- Αύξηση της αποδοτικότητας και παροχή γρήγορης και υψηλής ποιότητας υπηρεσίας στους χρήστες
- Εισαγωγή απλοποιημένων διαδικασιών βασιζόμενες σε βέλτιστες πρακτικές
- Δημιουργία περιβάλλοντος χωρίς χαρτί (Paperless Office)
- Αυτοματοποίηση των διαδικασιών

Προς επίτευξη των στόχων αυτών οι δράσεις που προωθούνται αφορούν στους πιο κάτω μεταρρυθμιστικούς πυλώνες:

- i. Ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμός του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου
- ii. Επικαιροποίηση του Μητρώου νομικών και άλλων οντοτήτων/ Παρακολούθηση της συμμόρφωσης
- iii. Ψηφιοποίηση και ηλεκτρονική διακυβέρνηση
- iv. Μεταστέγαση

Κατά το 2023 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση, κυρίως, στην προώθηση των πιο κάτω:

- **Νομοθετική Μεταρρύθμιση Κλάδου Εταιρειών:** Στις 11/1/2023 υπογράφηκε σύμβαση με ιδιώτη νομικό σύμβουλο (Χατζηαναστασίου, Ιωαννίδη ΔΕΠΕ, μέλος της Deloitte Legal) για τον ανασχεδιασμό των πιστοποιητικών του Κλάδου Εταιρειών του Τμήματος, καθώς και για την προώθηση άλλων νομοθετικών ρυθμίσεων που ενδεχομένως προκύψουν κατά το στάδιο της ανάπτυξης της τελικής λύσης συστήματος στο ΤΕΕΔΙ.
- **Ανάπτυξη ολοκληρωμένης λύσης πληροφορικού συστήματος:** Σε συνεργασία με το ΤΥΠ και το ΤΕΕΔΙ, η Ομάδα Έργου του Υπουργείου συμμετείχε ενεργά στην υλοποίηση της σύμβασης που υπογράφηκε στις 11/10/2022 μεταξύ του ΤΥΠ και της αναδόχου εταιρείας NET U, για την ανάπτυξη και εγκατάσταση ολοκληρωμένης λύσης συστήματος στο ΤΕΕΔΙ, στη βάση των αποτελεσμάτων ανασχεδιασμού των επιχειρησιακών διαδικασιών του Τμήματος που διενήργησε η Ομάδα Έργου.
- **Μεταστέγαση ΤΕΕΔΙ:** Η διαδικασία αγοράς του κτηρίου Nicosia City Centre από την εταιρεία PCMK Holdings Ltd, για στέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών μεταξύ των οποίων και του ΤΕΕΔΙ, στη βάση σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου (ημερ. 22/7/2021) δεν υλοποιήθηκε λόγω ασυμφωνίας των δύο μερών στο οικονομικό μέρος. Ως αποτέλεσμα το Υπουργείο εξασφάλισε έγκριση από το ΤΔΕ (20/2/2023) για εξεύρεση κατάλληλου υποστατικού με ίδιες ενέργειες και δη με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης. Στα πλαίσια αυτά διερευνήθηκαν διάφορα κτήρια περιλαμβανομένου και του κτηρίου της πρώην Λαϊκής Τράπεζας στον Δήμο

Στροβόλου καθώς και νεόδμητου κτηρίου στην οδό Εσπερίδων (Ενορία Αγίων Ομολογητών) χωρίς αποτέλεσμα.

Ακολούθησε νέα πρόσκληση δήλωσης ενδιαφέροντος μέσω των κτηματομεσιτικών γραφείων και των εργοληπτικών εταιρειών, στα πλαίσια της οποίας εντοπίστηκε υπό ανέγερση κτήριο στην περιοχή του Δήμου Στροβόλου, της εταιρείας Cyfield (CITY HOME 100). Το κτήριο κρίθηκε κατάλληλο από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες για μεταστέγαση του Τμήματος σε αυτό, καταγράφηκαν όλες οι Ηλεκτρομηχανολογικές απαιτήσεις του ΤΕΕΔΙ σε συνεργασία με την ΗΜΥ και δρομολογήθηκαν οι διαδικασίες διαπραγμάτευσης του ενοικίου με τον ιδιοκτήτη και το Υπουργείο Οικονομικών.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ

Η Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών (ΥΜΣ) είναι η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της περί Μέτρων και Σταθμών Νομοθεσίας. Βασική επιδίωξή της είναι η διασφάλιση της ακρίβειας των μετρήσεων, τόσο στο επίπεδο των εμπορικών μετρήσεων, όσο και σε επίπεδο επιστημονικών μετρήσεων. Οι κυριότερες αρμοδιότητες της Υπηρεσίας, όπως αυτές καθορίζονται μέσα από τις πρόνοιες των περί Μέτρων και Σταθμών Νόμων του 1974 μέχρι 2020 και των σχετικών Κανονισμών είναι:

- ο Διασφάλιση ότι στην Κυπριακή Δημοκρατία χρησιμοποιούνται οι νόμιμες μονάδες μέτρησης,
- ο Φύλαξη και διατήρηση των πρότυπων μέτρων και σταθμών και διασφάλιση της ακρίβειάς τους,
- ο Μεταφορά της σχετικής Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας στο Εθνικό Δίκαιο, ετοιμασία της αναγκαίας νομοθεσίας για θέματα που αφορούν μέτρα και σταθμά ή προσυσκευασμένα προϊόντα καθώς και εποπτεία για αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής,
- ο Παροχή μετρολογικών υπηρεσιών στη Βιομηχανία.

Οι βασικοί στόχοι της Υπηρεσίας είναι:

- ο Παρακολούθηση και εφαρμογή της ισχύουσας ευρωπαϊκής νομοθεσίας και διεθνούς πρακτικής σε θέματα μετρολογίας
- ο Ανάπτυξη της μετρολογίας στην Κύπρο και η αξιοποίηση του ιδιωτικού τομέα
- ο Διατήρηση των εθνικών προτύπων μέτρων και σταθμών στο Νέο Εργαστήριο Μετρολογίας
- ο Διασφάλιση της ακρίβειας των μετρήσεων και των οργάνων μέτρησης στην Κύπρο.

Δραστηριότητες

Έλεγχος Μέτρων και Σταθμών: Με βάση την περί Μέτρων και Σταθμών Νομοθεσία, η Υπηρεσία προέβη εντός του 2023 στην επαλήθευση μεγάλου αριθμού οργάνων μέτρησης. Συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν έλεγχοι Ροομετρητών στα Πρατήρια Υγρών Καυσίμων, Ροομετρητών οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε Οχήματα Διανομής Καυσίμων καθώς και

έλεγχοι Γεφυροπλάστιγγων (≥ 3 t) και ζυγαριών (< 3 t) που χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς.

Τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων αξιολογούνται ως πολύ θετικά αφού τα όργανα μέτρησης στη συντριπτική πλειοψηφία τους βρέθηκαν να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Για μεμονωμένες περιπτώσεις στις οποίες βρέθηκαν σφάλματα πέραν των μέγιστων επιτρεπτών σύμφωνα με τη νομοθεσία, κλήθηκαν επί τόπου αδειοδοτημένοι επιδιορθωτές μέτρων και σταθμών οι οποίοι προέβησαν στις δέουσες επιδιορθώσεις ενώ ακολούθησε επανέλεγχος των υπό αναφορά οργάνων για διαπίστωση της συμμόρφωσής τους με τη σχετική νομοθεσία.

Επίσης, με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία που αφορά στα συσκευασμένα αγαθά που διατίθενται στο εμπόριο, διενεργήθηκαν έλεγχοι - "Δοκιμές Αναφοράς" ως προς το καθαρό περιεχόμενό καθώς και ως προς τη σχετική σήμανσή τους. Στις πλείστες των περιπτώσεων, τα συσκευασμένα αγαθά που ελέγχθηκαν πληρούσαν τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπήρχε συμμόρφωση, ακολούθησε διερεύνηση για εντοπισμό της πηγής του προβλήματος ενώ παράλληλα δόθηκαν οδηγίες για λήψη διορθωτικών ενεργειών κατά το στάδιο της συσκευασίας και ανάπτυξη συστήματος ποσοτικού ελέγχου ώστε να υπάρχει συμμόρφωση με τις ποσοτικές απαιτήσεις της νομοθεσίας. Για τα εν λόγω προϊόντα ακολούθησαν επανέλεγχοι από Επιθεωρητές της Υπηρεσίας με σκοπό τη διαπίστωση της λήψης των απαραίτητων μέτρων εκ μέρους των συσκευαστών. Σε δύο περιπτώσεις όπου παρατηρήθηκε κατ' επανάληψη μη συμμόρφωση, έγινε δέσμευση και καταστροφή των συσκευασμάτων τα οποία αποτελούσαν τις μη συμμορφούμενες παρτίδες. Πρόσθετα, σημειώνεται ότι πέραν από τον έλεγχο της καθαρής ποσότητας του περιεχομένου των συσκευασμένων αγαθών στις υπεραγορές, διενεργείτο και έλεγχος της ορθής αναγραφής των μονάδων μέτρησης στα συσκευάσματα και στα ράφια των σημείων πώλησης σύμφωνα με το Διεθνές Σύστημα Μονάδων Μέτρησης (SI).

Επιπλέον, αναφέρεται ότι εντός του 2023 πραγματοποιήθηκαν, σε παγκύπρια βάση, εκστρατείες σε συσκευαστές / εισαγωγείς ρυζιών και οσπρίων καθώς και σε ζαχαροπλαστεία / αρτοποιεία. Επίσης, σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ και την ΠΟΒΕΚ, διοργανώθηκαν συναντήσεις ενημερωτικής φύσεως για τα μέλη του Συνδέσμου Αρτοποιιών και Συνδέσμου Ζαχαροπλαστών, αντίστοιχα, σε θέματα σχετικά με τις ποσοτικές απαιτήσεις καθώς και απαιτήσεις που αφορούν στη σήμανση των συσκευασμένων αγαθών. Πέραν των πιο πάνω, σημειώνεται ότι ετοιμάστηκε, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή, Διάταγμα που αφορά στην αφαίρεση του βάρους του συσκευαστικού υλικού κατά την τιμολόγηση αγαθών που ζυγίζονται στην παρουσία του καταναλωτή.

Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν εντός του 2023 φαίνονται στον πιο κάτω Πίνακα:

Είδος Ελέγχου	Αριθμός Ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν
Επαλήθευση Ροομετρητών Πρατηρίων Υγρών Καυσίμων	322 (αριθμός πρατηρίων για τα οποία επαληθεύτηκαν οι ροομετρητές τους)
Επαλήθευση Ροομετρητών Εγκατεστημένων σε Βυτιοφόρα Διανομής Καυσίμων (πετρέλαιο θέρμανσης)	255 (αριθμός βυτιοφόρων για τα οποία επαληθεύτηκαν οι ροομετρητές τους)
Επαλήθευση Γεφυροπλάστιγγων (≥ 3 t)	181
Επαλήθευση Ζυγαριών (< 3 t)	1137
Έλεγχος Συσκευασμένων Αγαθών	146

Τέλος, αναφέρεται ότι εντός του 2023 ολοκληρώθηκαν οι επαφές που πραγματοποιήθηκαν τόσο με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όσο και με άλλες Ιδιωτικές Εταιρείες με σκοπό την αξιοποίηση του Εργαστηρίου Μετρολογίας σε μεγαλύτερο βαθμό. Αφού αξιολογήθηκαν όλες οι προτάσεις που υπήρξαν, επιλέγηκε η πιο κατάλληλη και ετοιμάστηκε σχετικό Προσχέδιο Μνημονίου Συνεργασίας το οποίο βρίσκεται στην Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για να εξεταστεί από νομικής και νομοτεχνικής άποψης προ των τελικών υπογραφών.

Διεθνείς Σχέσεις / Εκπροσώπηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στο εξωτερικό

Η Υπηρεσία Μέτρων και Σταθμών κατά το 2023 συνέχισε να έχει ενεργό συμμετοχή στις εργασίες των πιο κάτω Ομάδων Εργασίας:

- Ομάδα Εργασίας για τα Όργανα Μέτρησης και της Επιτροπής για τα Όργανα Μέτρησης (της ΕΕ) (Επιτροπολογία)
- Ομάδα Εργασίας 2 (WG2) της WELMEC
- Ομάδα Εργασίας 6 (WG6) της WELMEC
- Ομάδα Εργασίας 8 (WG8) της WELMEC

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η προώθηση της Ποιότητας αποτελεί βασική πτυχή της εξέλιξης και της ανάπτυξης. Βάσει Νομοθεσίας, ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ) είναι ορισμένος ως ο μοναδικός Εθνικός Φορέας Διαπίστευσης (εφαρμόζοντας τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕC) 765/2008) και η αρμόδια αρχή για την προώθηση των ποιοτικών ζητημάτων στην Κύπρο. Όντας ο μοναδικός Φορέας Διαπίστευσης στην Κύπρο, ο ΚΟΠΠ παρέχει υπηρεσίες σε Εργαστήρια Δοκιμών και Διακρίβωσης, Ιατρικά Εργαστήρια και Φορείς Ελέγχου και Πιστοποίησης. Επιπλέον, είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της αρχής της «ορθής εργαστηριακής πρακτικής» (GLP) και του εθνικού συστήματος Τεχνικής Πληροφόρησης (διαδικασία που διασφαλίζει την πρόληψη της δημιουργίας τεχνικών φραγμών στο εμπόριο) και διαδραματίζει επίσης βασικό ρόλο στη διαδικασία Κοινοποίησης των Φορέων Αξιολόγησης της Συμμόρφωσης, βάσει των Οδηγιών Νέας Προσέγγισης. Ως εκ τούτου, ο ΚΟΠΠ στοχεύει και διασφαλίζει την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την προστασία των ανησυχιών των πολιτών, την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία τους, σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον.

Μέσω των δράσεων αυτών, ο ΚΟΠΠ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη ρύθμιση της εσωτερικής αγοράς και στην προστασία των καταναλωτών και του περιβάλλοντος. Συμβάλλει επίσης, ουσιαστικά στην γενική προσπάθεια του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας να στηρίξει την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων μέσω της διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρουν.

Ο ΚΟΠΠ έχει προσχωρήσει στην Πολυμερή Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας Διαπίστευσης (EA MLA) στους τομείς των Δοκιμών, των Ιατρικών Δοκιμών, της Διακρίβωσης, του Ελέγχου και της Πιστοποίησης Προϊόντων. Επίσης, έχει προσχωρήσει στη Συμφωνία Αμοιβαίας Αναγνώρισης της Διεθνούς Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (ILAC MRA) στους τομείς των Δοκιμών, των Ιατρικών Δοκιμών, της Διακρίβωσης και του Ελέγχου καθώς και στην Πολυμερή Συμφωνία του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης (IAF MLA) στον τομέα της Πιστοποίησης Προϊόντων. Αυτό εξασφαλίζει την αναγνώριση και την ισοδυναμία των πιστοποιητικών του με άλλους Εθνικούς Φορείς Διαπίστευσης. Το 2023, χορηγήθηκαν οκτώ (8) νέα πιστοποιητικά διαπίστευσης. Επίσης το 2023, μέσα από μια σειρά σεμιναρίων και άλλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συνεχίστηκε η εκπαίδευση των υπαλλήλων και των εξωτερικών συνεργατών του Οργανισμού σε καινούρια αλλά και σε αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα.

Ο ΚΟΠΠ εκπροσωπεί την Κύπρο σε Ευρωπαϊκό και ευρύτερο διεθνές επίπεδο στους τομείς των αρμοδιοτήτων του. Συμμετέχει ενεργά στη Γενική Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA) και σε άλλες Τομεακές Επιτροπές της EA και παρακολουθεί τις δραστηριότητες της Διεθνούς Συνεργασίας που αφορούν τη Διαπίστευση Εργαστηρίων (ILAC) και του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης (IAF). Συμμετέχει επίσης σε διάφορες επιτροπές των αρχών των κρατών μελών οι οποίες διοργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ο ΚΟΠΠ αξιολογείται, για τη διαρκούσα επάρκειά του, από την Ευρωπαϊκή Συνεργασία για τη Διαπίστευση (ΕΑ), κάθε τέσσερα (το αργότερο) χρόνια.

Ο ΚΟΠΠ διοικείται από 13μελές Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από έξι μέλη που εκπροσωπούν τον κυβερνητικό τομέα, ενώ τα άλλα επτά προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα για την εκπροσώπηση ενδιαφερομένων οργανώσεων και μερών.

5. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

